

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА "Облік і аудит"

галузь знань 07 Управління та адміністрування

спеціальність 071 Облік і оподаткування

Форма навчання: денна

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

«Облік та аналіз кредиторської заборгованості в системі управління діяльністю підприємства»

здобувача Беренич Магдалини Михайлівни

(підпис)

Науковий керівник: к.е.н., доцент, Стащенко Юлія Вікторівна

(підпис)

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з
атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

В. о. Завідувач кафедри: к.е.н., доцент, Цятковська О.В.

(підпис)

Київ 2024

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає 113 сторінок, основний текст кваліфікаційної роботи викладено на 73 сторінках друкованого тексту. Робота містить 15 таблиць, 11 рисунків, 7 формул, список використаних джерел з 50 найменувань, додатки.

«Облік та аналіз кредиторської заборгованості в системі управління діяльністю підприємства»

Об'єктом дослідження є система обліку та аналізу кредиторської заборгованості в управлінні діяльністю підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку та аналізу кредиторської заборгованості як основи управління діяльністю підприємства.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної магістерської роботи є розкриття теоретичних та методичних аспектів технології обліку та аналізу кредиторської заборгованості та розробка практичних пропозицій з удосконалення системи управління діяльністю підприємства.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- дослідити підходи до визначення сутності кредиторської заборгованості як об'єкта обліку та аналізу;
- надати критичну оцінку нормативно-правовому регулюванню обліку та аналізу розрахунків з кредиторами;
- виокремити теоретичні та прикладні проблеми в обліку та аналізі кредиторської заборгованості;
- розкрити особливості документального оформлення операцій за розрахунками з кредиторами на підприємстві;

- узагальнити існуючі підходи до організації і методики синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з кредиторами;
- розглянути порядок відображення інформації про розрахунки з кредиторами у фінансовій звітності;
- обґрунтувати напрями удосконалення обліково-інформаційної системи аналізу розрахунків з кредиторами;
- розкрити організаційні засади аналізу кредиторської заборгованості;
- проаналізувати структурний аналіз кредиторської заборгованості на підприємстві;
- здійснити аналіз рівня оборотності з метою удосконалення управління кредиторською заборгованістю на підприємстві.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. В кваліфікаційній магістерській роботі розглянуто історичні та сучасні підходи до визначення сутності кредиторської заборгованості, розкрито їх класифікацію, порядок визнання та оцінку. Досліджено порядок документування, синтетичний та аналітичний облік рахунків. Також, представлено шляхи оптимізації для здійснення ефективного управління кредиторською заборгованістю, з метою прийняття якісних управлінських рішень.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи: 2024.

Рік захисту роботи: 2024.

Ключові слова: кредиторська заборгованість, облік, кредитор, зобов'язання, розрахунками з постачальниками, класифікація, методи оцінки, облікова політика, аналіз, контроль, ефективність.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ.....	7
1.1. Економічний зміст кредиторської заборгованості, класифікація та оцінка.....	7
1.2. Нормативно-правове забезпечення обліку та аналізу кредиторської заборгованості.....	14
1.3. Теоретичні та прикладні проблеми в обліку та аналізі кредиторської заборгованості.....	19
РОЗДІЛ 2. СТАН ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	25
2.1. Формування облікової політики підприємства в частині кредиторської заборгованості.....	25
2.2. Документування операцій з обліку кредиторської заборгованості в системі управління діяльністю підприємства.....	32
2.3. Особливості синтетичного та аналітичного обліку кредиторської заборгованості на підприємстві.....	40
2.4. Відображення кредиторської заборгованості у фінансовій звітності підприємства та способи вдосконалення системи обліку кредиторської заборгованості.....	46
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	52
3.1. Організаційні засади аналізу кредиторської заборгованості.....	52
3.2. Структурний аналіз кредиторської заборгованості на підприємстві.....	57
3.3. Аналіз рівня оборотності як основа удосконалення управління кредиторською заборгованістю на підприємстві.....	63
ВИСНОВКИ.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТКИ.....	78

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасних ринкових умовах, де конкуренція та економічна нестабільність є нормою, а підприємства перебувають в умовах постійної адаптації до змін зовнішнього середовища, ефективна система обліку та аналізу кредиторською заборгованістю стає ключовою умовою забезпечення стабільності та успішності підприємства.

Розрахунки з кредиторами є надзвичайно важливим показником, який серйозно впливає на фінансово-економічний аспект діяльності компанії, тому необхідно створити чітку систему організації обліку кредиторської заборгованості. Результати аналізу, в свою чергу, надають можливість приймати обґрунтовані рішення, а також допомагають розробляти ефективні заходи, з метою мінімізації ризиків та покращення фінансової стабільності підприємства. При ефективному управлінні кредиторською заборгованістю можна запобігти негативним наслідкам її існування. Це досягається завдяки добре організованій системі обліку, аналізу кредиторської заборгованості в системі управління діяльністю підприємства. Цим і визначається актуальність висунутої для дослідження теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питаннями методики й організації обліку та аналізу кредиторської заборгованості займалися такі вітчизняні науковці, як Голуб Н. О., Круковська О. В., Єрмолаєва М. В., Кусик Н. Л., Ходаківська Л. О., Хромушина Л. А. та інші [1,2,3,4,5,6]. Так, до прикладу, Кусик Н. Л. запропонувала методику аналізу кредиторської заборгованості, яка полягає у визначенні її частки в пасиві балансу, а також аналіз динаміки, структури, якості, оборотності, закінчуючи проведенням розрахунків за допомогою коефіцієнтів поточної заборгованості [4, с. 115].

Проте певні труднощі облікового забезпечення розрахунків з кредиторами підприємств, зокрема класифікація заборгованості, її оцінка, умови визнання зобов'язань, потребують розширеного дослідження з винятковою увагою. Таким чином, наукові напрацювання вчених дають зрозуміти, що в організації обліку та аналізу кредиторської заборгованості існує ряд нерозкритих питань, процес

вирішення яких на даному етапі тільки розпочато і потребує конкретних кроків для доведення їх до кінцевої точки.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної магістерської роботи є розкриття теоретичних та методичних аспектів технології обліку та аналізу кредиторської заборгованості та розробка практичних пропозицій з удосконалення системи управління діяльністю підприємства.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначено наступні завдання:

- дослідити підходи до визначення сутності кредиторської заборгованості як об'єкта обліку та аналізу;
- надати критичну оцінку нормативно-правовому регулюванню обліку та аналізу розрахунків з кредиторами;
- виокремити теоретичні та прикладні проблеми в обліку та аналізі кредиторської заборгованості;
- розкрити особливості документального оформлення операцій за розрахунками з кредиторами на підприємстві;
- узагальнити існуючі підходи до організації і методики синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з кредиторами;
- розглянути порядок відображення інформації про розрахунки з кредиторами у фінансовій звітності;
- обґрунтувати напрями удосконалення обліково-інформаційної системи аналізу розрахунків з кредиторами;
- розкрити організаційні засади аналізу кредиторської заборгованості;
- проаналізувати структурний аналіз кредиторської заборгованості на підприємстві;
- здійснити аналіз рівня оборотності з метою удосконалення управління кредиторською заборгованістю на підприємстві.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є система обліку та аналізу кредиторської заборгованості в управління діяльністю підприємства.

Предмет дослідження. Сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку та аналізу кредиторської заборгованості як основи управління діяльністю підприємства.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження питань технології обліку та аналізу кредиторської заборгованості в системі управління діяльністю підприємства є наступні теоретичні методи: класифікація, моделювання, аналіз і синтез, індукція і дедукція, системний підхід. Останній полягає в дослідженні об'єкта – кредиторської заборгованості – як цілісної системи, яка може піддаватися впливу стороннім чинникам та потенційно взаємодіє з іншими об'єктами. В процесі вивчення даної теми також використовувалися графічні, схематичні та статистичні методи для відображення отриманих результатів. Крім того, було застосовано структурний та порівняльний аналіз, метою якого стало порівняння даних об'єкта дослідження протягом попереднього звітного періоду та минулих років. Описані методи дослідження дозволили якнайкраще проаналізувати та досягти мети у поставлених завданнях.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. В кваліфікаційній магістерській роботі розглянуто історичні та сучасні підходи до визначення сутності кредиторської заборгованості, розкрито їх класифікацію, порядок визнання та оцінку. Досліджено порядок документування, синтетичний та аналітичний облік рахунків. Також, представлено шляхи оптимізації для здійснення ефективного управління кредиторською заборгованістю, з метою прийняття якісних управлінських рішень. Дослідження кваліфікаційної магістерської роботи були апробовані на IX Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченій 65-й річниці Факультету обліку та податкового менеджменту «Облік, аналіз, аудит, оподаткування та фінансовий моніторинг: сучасні концепції розвитку, тези «Аналіз сучасних тенденцій, актуальних викликів та пошук ефективних стратегій управління».

Інформаційна база дослідження. Джерелами інформації, що були використані є: законодавчі положення, національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності, нормативно-правові документи, наукові праці українських та зарубіжних вчених і практиків, матеріали науково-практичних конференцій, періодичні фахові видання, дані облікових реєстрів та фінансова звітність ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ

1.1 Економічний зміст кредиторської заборгованості, класифікація та оцінка

Кредиторська заборгованість є важливим елементом в частині фінансування будь-якого підприємства. Вона є однією з ключових економічних складових структури компаній та відображає зобов'язання перед постачальниками, підрядниками й іншими контрагентами. Цей інструмент не лише забезпечує гнучкість у фінансових операціях, але й може впливати на стратегічні рішення підприємства, зокрема, щодо інвестицій та розвитку. Без усвідомлення сутності даного поняття, неможливо здійснювати ефективне управління зовнішніми ресурсами та забезпечувати безперебійне функціонування виробничих процесів.

На сьогодні, серед економістів та вчених немає єдиного визначення поняття «кредиторська заборгованість», через що є доцільним розглянути існуючі тлумачення та дійти загальної думки. Розробка єдиного стандарту трактування цього терміну може суттєво підвищити ефективність управлінських рішень на мікрорівнях.

Український економіст Голуб Н. О. прирівняв значення кредиторської заборгованості до зобов'язань наступним чином: «...це, по суті, зобов'язання. У результаті здійснення господарської діяльності одне підприємство завинило перед іншим підприємством» [1, с. 353].

На думку Круковської О. В., це поняття означає можливість підприємств тимчасово використовувати запозичені ресурси, але водночас і зменшує показники платоспроможності та ліквідності [2, с. 124].

Єрмолаєва М. В. та Злепко І. Р., розглядають кредиторську заборгованість в розрізі взаємозв'язків з постачальниками за продукцію, товари та послуги як

складову частину зобов'язань підприємства і характеризують її як джерела формування його активів [3, с. 276].

Кусик Н. Л. вважає, що це фінансова угода між двома суб'єктами господарювання, в якій одна сторона тимчасово позичає комерційні кошти для товарно-грошового обігу, а інша – зобов'язується повернути грошовий борг у вказаний термін [4, с. 107].

Ходаківська Л. О. чітко вказує, що кредиторська заборгованість – це сума, яку повинно сплатити підприємство (організація) в установлений термін фізичним або юридичним особам (кредиторам) [5, с. 183].

Хромушина Л. А. пояснює кредиторську заборгованість як об'єкт відносин між підприємством-боржником і кредитором, у ролі якого можуть бути будь-які контрагенти, перед якими підприємство має непогашені зобов'язання [6, с. 449].

Зарубіжні економісти Генрі Додеріс і Девід Аннанд розкривають визначення наступним чином: «Кредиторська заборгованість – це заборгованість перед кредиторами за придбані товари або отримані послуги в результаті повсякденної операційної діяльності» [7, с. 47].

Узагальнюючи думки українських та зарубіжних практиків, можна сформулювати наступне поняття: кредиторська заборгованість – це сукупність зобов'язань підприємства перед його кредиторами (фізичними та юридичними особами), які забезпечують його фінансовими ресурсами на умовах відстрочки платежу та впливають на платоспроможність. Іншими словами, це фінансові зобов'язання підприємства, що виникають у процесі господарської діяльності, коли воно отримує ресурси чи послуги від постачальників, але їх оплату здійснює через певний період.

Дехто може ототожнювати «кредиторську заборгованість» із «зобов'язанням», приймаючи дані поняття як рівні. Однак, варто зазначити, що зобов'язання – це майбутні потоки грошових коштів, зумовлені кредитами, наданими (дебіторська заборгованість) й отриманими (кредиторська заборгованість) підприємством [8, с. 230]. Додатково розглянемо тлумачення даних понять в законодавстві та Н(П)СБО в табл. 1.1.

Таблиця 1.1 – Визначення понять «кредиторська заборгованість» та «зобов'язання»

№ з/п	Джерела	Кредиторська заборгованість	Зобов'язання
1	Закон України Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні	Визначення відсутнє.	Заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.
2	Н(П)СБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Кредиторська заборгованість виступає як складова частина зобов'язань. Описано складові кредиторської заборгованості.	Зобов'язання є одним із розділів балансу. Описано складові зобов'язань.
3	Н(П)СБО 11 «Зобов'язання»	Визначення відсутнє.	Наведено зміст поняття та класифікацію зобов'язань.

Джерело: згруповано за інформацією [9, 10, 11]

Таким чином, з табл. 1.1. бачимо, що «зобов'язання» є значно ширшим поняттям, яке включає в себе кредиторську заборгованість.

Розглядаючи сутність кредиторської заборгованості, також варто зазначити її як складову кругообігу капіталу, оскільки вона забезпечує безперервність операційного циклу підприємства. Кругообіг включає в себе такі моменти, як закупівлю сировини, виробництво продукції, реалізацію товарів або послуг, а також надходження виручки. Завдяки кредиторській заборгованості підприємство може продовжувати виробничий процес, не відволікаючи значних фінансових ресурсів на передоплату за товари або послуги. Це створює умови для ефективного управління капіталом і забезпечує гнучкість у фінансовому плануванні. Тобто, кредиторська заборгованість допомагає скоротити касовий розрив між моментом придбання ресурсів та отриманням доходів від реалізації продукції або послуг.

З'ясувавши основні моменти сутності кредиторської заборгованості, необхідно зупинитися на її класифікаційних ознаках. Ефективне управління кредиторською заборгованістю означає здатність розуміти її структуру, яка в свою чергу передбачає класифікацію за різними елементами.

Оскільки кредиторська заборгованість перебуває у складі зобов'язань, вона переймає на себе відповідні класифікаційні ознаки, що притаманні зобов'язанням. Н(П)СБО 11 «Зобов'язання» містить універсальну класифікацію. Розглянемо її на рис. 1.1.

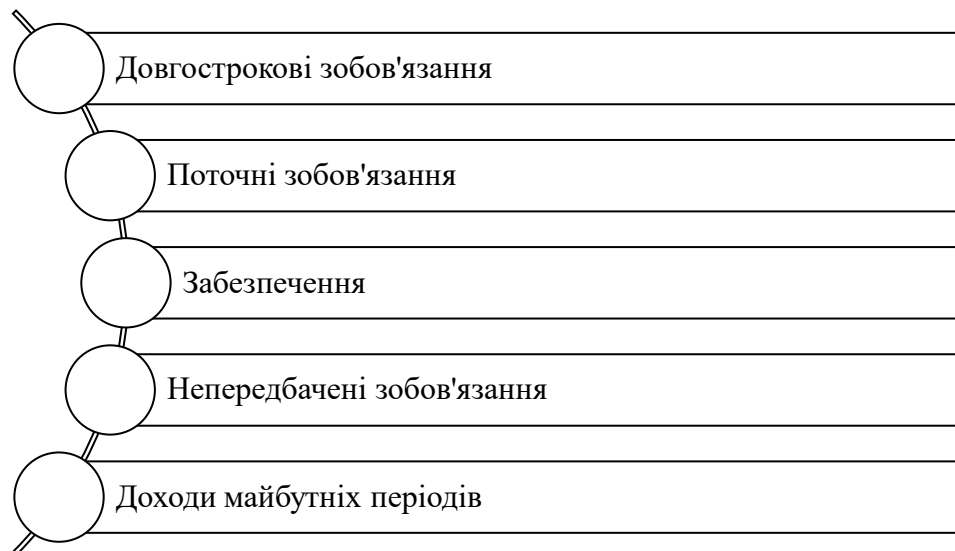

Рисунок 1.1 – Класифікація зобов'язань згідно Н(П)СБО 11 «Зобов'язання»

Джерело: розроблено автором за інформацією [11].

Таким чином, дана класифікація, наведена на рис. 1.1 може застосовуватися будь-яким підприємством, оскільки вона є загальною.

Кредиторську заборгованість також можна класифікувати за видами розрахунків. Ця класифікація дозволяє більш детально аналізувати фінансові зобов'язання підприємства та ефективно управляти ними. Розглянемо дану класифікацію більш детально в табл. 1.2.

Таблиця 1.2 – Класифікація кредиторської заборгованості за видами розрахунків

№ з/п	Вид	Сутність
1	2	3
1	Кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги,	Зобов'язання перед постачальниками за отримані товари, роботи або послуги, де дата оплати за

Продовження таблиці 1.2

1	2	3
	термін оплати за якими не настав	договором ще не настала.
2	Кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги, які не оплачені вчасно	Зобов'язання перед постачальниками за прострочені платежі, які не були здійснені у встановлені договором терміни.
3	Кредиторська заборгованість за отриманими авансами	Заборгованість, що виникає внаслідок отримання авансових платежів від контрагентів за товари чи послуги, які ще не були надані.
4	Кредиторська заборгованість з оплати праці	Заборгованість перед працівниками за нараховану, але ще не виплачену заробітну плату, премії або інші виплати.
5	Кредиторська заборгованість за виданими векселями	Зобов'язання, що виникає внаслідок випуску або видачі векселів на оплату товарів або послуг, з терміном погашення у майбутньому.
6	Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом і позабюджетними платежами	Заборгованість перед державними органами за податковими платежами або іншими бюджетними і позабюджетними зобов'язаннями.
7	Кредиторська заборгованість зі страхування	Заборгованість перед страховими компаніями за нарахованими, але ще не оплаченими страховими преміями, внесками або іншими платежами зі страхування.
8	Інші види кредиторської заборгованості	Зобов'язання, які не підпадають під вищезазначені категорії, наприклад, заборгованість перед орендодавцями, за комунальні послуги або інші контракти.

Джерело: згруповано за інформацією [1, с. 354]

Таким чином, аналізуючи інформацію, яка наведена в табл. 1.2, можна зробити висновок, що кредиторська заборгованість має широку класифікацію за видами розрахунків і може бути застосована малими та середніми підприємствами. Оскільки представлена класифікація, запропонована Голуб Н.О., не включає характеристику довгострокових зобов'язань – великі підприємства не можуть її використовувати – адже цей підхід не забезпечує реалізацію довгострокових відносин з контрагентами.

Окрім класифікації кредиторської заборгованості за видами, вітчизняні вчені пропонують перелік інших класифікаційних ознак, за якими можемо характеризувати зобов'язання і проектувати це на кредиторську заборгованість.

Розглянемо класифікацію зобов'язань за рядом ознак, представлену Тебенко Ю. М. та Назаренко О.В. на рис. 1.2.

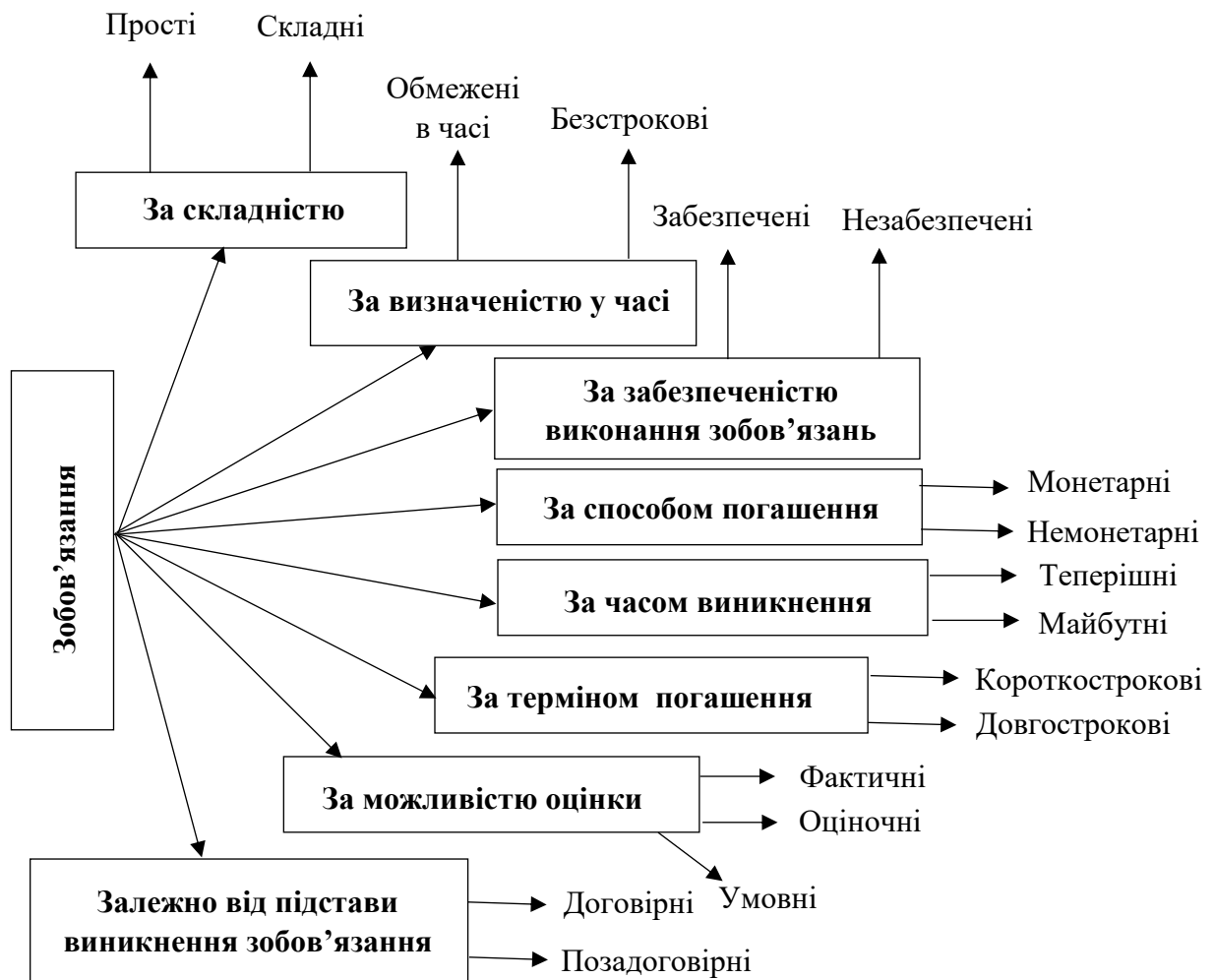

Рисунок 1.2 – Класифікація зобов'язань за рядом ознак

Джерело: розроблено автором за інформацією [5, с. 184], [11], [12, с. 146].

Класифікація зобов'язань, представлена на рис. 1.2 чітко показує різноманітність серед видів зобов'язань, які виникають у процесі фінансової діяльності підприємства. Найчастіше зобов'язання класифікуються вченими та практиками за терміном погашення – короткострокові та довгострокові. Вони є головними серед перелічених типів зобов'язань. До короткострокових зобов'язань відносяться борги, які мають бути погашені протягом року, наприклад, кредиторська заборгованість перед постачальниками або зобов'язання перед працівниками. Наявність такого виду заборгованості також свідчить про поточні обов'язки підприємства, наприклад перед його постачальниками або іншими контрагентами.

Довгострокові зобов'язання включають борги, що підлягають погашенню після одного року. Такий вид заборгованості може включати, зокрема, довгострокові розрахунки з постачальниками чи іншими контрагентами.

Детальна характеристика видів зобов'язань за рядом ознак наведена в Додатку А.

Зрештою, класифікація кредиторської заборгованості є надзвичайно різноманітною. Розуміння відмінностей та особливостей кожного окремого виду допоможе якісно керувати зобов'язаннями підприємства перед його кредиторами.

Ефективне управління кредиторською заборгованістю значним чином залежить від правильності її оцінки. Остання впливає на ліквідність та платоспроможність будь-якого підприємства. Визнання та оцінка кредиторської заборгованості в частині зобов'язань регулюється НП(С)БО 11 «Зобов'язання», що в свою чергу зазначає:

1. Оцінка зобов'язання повинна бути визначена достовірною.
2. Існуватиме вірогідність, що економічні вигоди можуть у майбутньому зменшитися, якщо зобов'язання буде погашено.

Крім того, в НП(С)БО 11 «Зобов'язання» наведено оцінку зобов'язань, в залежності від виду. Наприклад, якщо на довгострокові зобов'язання, нараховуються відсотки, то вони будуть відображатися в балансі за поточною (теперішньою) вартістю. Тим часом, поточні зобов'язання, згідно національного стандарту, оцінюються за сумою погашення. Щодо непередбачених зобов'язань – облікова оцінка та відображення передбачено на позабалансових рахунках [11].

Зрештою, кредиторська заборгованість, згідно міжнародного стандарту фінансової звітності 13 «Оцінка справедливої вартості», повинна оцінюватися за справедливою вартістю. Справедлива вартість, в даному контексті, це та ціна, що може бути сплачена за передачу зобов'язання [13].

Даний нормативний документ також вказує про можливість застосування методів оцінок вартості. Загально цих методів є три: витратний, дохідний та ринковий. Витратний метод показує суму, яка потрібна була б зараз. Дохідний метод полягає в тому, що майбутні суми перетворюються в одну поточну величину.

Ринковий метод має в основі використання ціну та іншу інформацію, яка отримується із ринкових операцій. Дані методи можливо застосовувати як кожен окремо, так і комбінуючи.

Таким чином, бачимо, що оцінка кредиторської заборгованості може здійснюватися за різними видами та методами. Важливо розуміти особливості оцінки, оскільки це значним чином впливає на фінансові показники підприємства.

1.2 Нормативно-правове забезпечення обліку та аналізу кредиторської заборгованості

Кредиторська заборгованість, безсумнівно, є ключовою основою зобов'язань підприємства, яка відіграє важливу роль щодо формування його ліквідності та фінансової стійкості. Для того, щоб ефективно забезпечувати достовірність обліку та аналізу кредиторської заборгованості, підприємство має в чіткому режимі дотримуватися усіх передбачених нормативно-правових вимог. Нормативно-правове забезпечення з обліку кредиторської заборгованості включає як національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, так і міжнародні стандарти фінансової звітності, а також закони та інші важливі нормативи. Представлені нормативно-правові джерела регулюють наступні важливі елементи відносно обліку, а саме:

- порядок визнання, тобто система нормативно-правових ознак та критеріїв, за якими зобов'язання підприємства перед кредиторами фіксуються в обліку та відображаються у фінансовій звітності;
- оцінка кредиторської заборгованості, а саме процес визначення її вартості, з метою правильного відображення в обліку та звітності;
- списання заборгованості, тобто визначення умов припинення зобов'язання підприємства перед кредиторами, у випадку, коли кредиторська заборгованість не буде погашена або виникли законні підстави для її списання;

– розкриття інформації у фінансовій звітності – деталізація зобов’язань підприємства з метою забезпечення користувачів фінансової звітності повною інформацією, яка допоможе прийняти важливі управлінські рішення.

Підприємство повинно зберігати дотримання наявних нормативів, оскільки це буде забезпечувати єдині підходи до відображення кредиторської заборгованості і, зрештою, буде сприяти високому рівню прозорості й порівнянності фінансової інформації.

Як уже було з’ясовано, в нормативно-правових джерелах, які регулюють облік зобов’язань, немає уніфіковано та узгодженого визначення кредиторської заборгованості. Крім різниці в сутності значення даного поняття, в національних та міжнародних стандартах існують інші відмінності щодо важливих елементів обліку кредиторської заборгованості. Розглянемо наявні протилежності в нормативних джерелах в табл. 1.3.

Таблиця 1.3 – Порівняльна характеристика елементів системи обліку зобов’язань за НП(С)БО та МСБО

№ з/п	Елемент	НП(С)БО	МСБО
1	2	3	4
1	Визначення поняття	Згідно першого стандарту, зобов’язання – заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок попередніх подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.	Згідно, МСБО 37, зобов’язання – існуюче зобов’язання суб’єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, призведе до вибуття ресурсів суб’єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди.
2	Визнання	Зобов’язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних	Визнається, якщо існуюче зобов’язання існувало на кінець звітного періоду, тоді суб’єкт господарювання визнає забезпечення.

Продовження таблиці 1.3

1	2	3	4
		вигод у майбутньому внаслідок його погашення.	Внаслідок минулої події. Якщо окрім існуючого зобов'язання є ймовірність вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди. Можна достовірно оцінити суму зобов'язання.
3	Оцінка	Довгострокові зобов'язання відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю. Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення. Непередбачені зобов'язання відображаються на позабалансових рахунках підприємства за обліковою оцінкою.	Найкраща оцінка видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання. У випадках, коли вплив вартості грошей у часі суттєвий, зобов'язання може бути оціненим за теперішньою вартістю.
4	Списання	Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то ця сума включається до складу доходу звітного періоду.	Відсутня інформація.

Джерело: згруповано за інформацією [10, 11, 14]

Таким чином, бачимо з табл. 1.3, що характеристика елементів системи обліку зобов'язань в національних стандартах помітно відрізняється від міжнародних.

Проаналізувавши вищезазначене, можна підсумувати, що будь-якому підприємству потрібно чітко знати нормативно-правові джерела та ефективно їх застосовувати.

Крім національних та міжнародних стандартів, система обліку та аналізу кредиторської заборгованості регламентується порядком інших, не менш,

важливих нормативних джерел. Повний перелік таких джерел представлено на рис. 1.3.

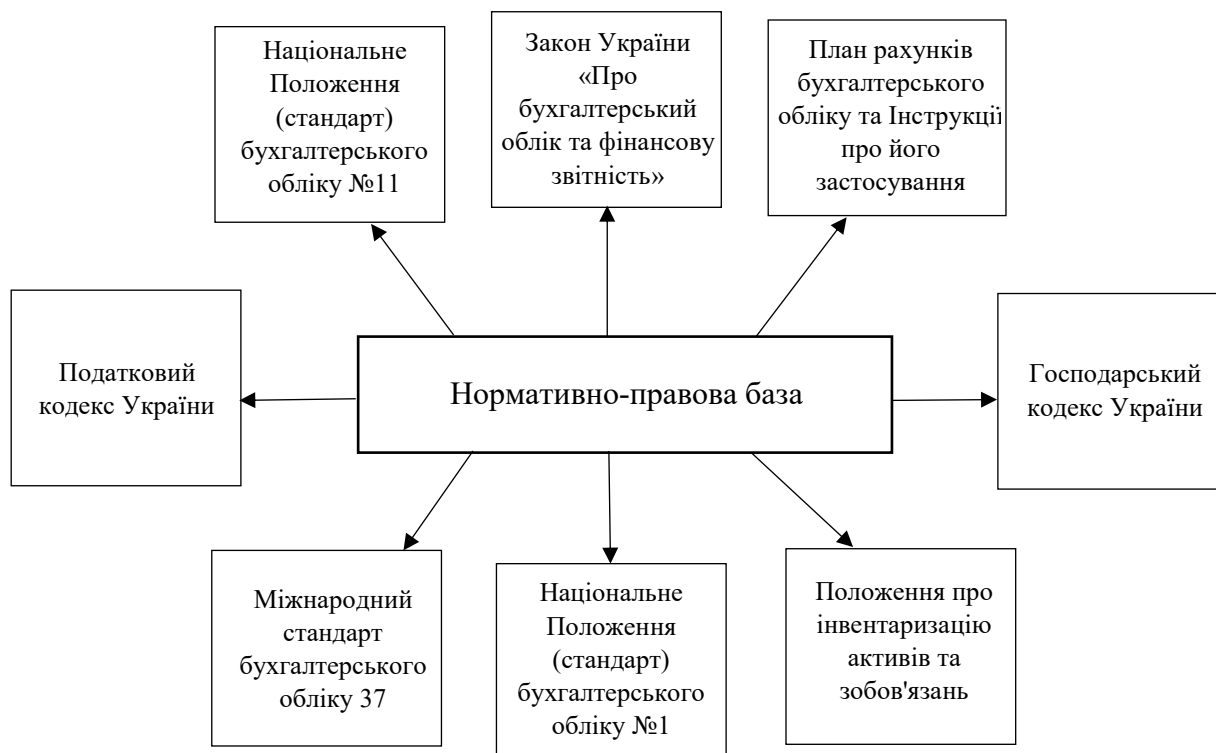

Рисунок 1.3 – Нормативно правова база системи обліку та аналізу кредиторської заборгованості

Джерело: розроблено автором

Як бачимо з рис. 1.3, система обліку та аналізу кредиторської заборгованості складає суттєву інформаційну базу, починаючи від закону та закінчуючи положеннями й кодексами.

Не менш важливим елементом при розгляді нормативно-правового аспекту системи кредиторської заборгованості є ієрархічний порядок регулюючих документів. Даний порядок визначається рівнями, яких всього наявно п'ять – де перший буде найбільш значимим щодо регулювання обліку кредиторської заборгованості, а останній – також впливатиме на систему, однак особливості виконання будуть більш індивідуальними для кожного підприємства. Ієрархічність в даному випадку, допоможе підприємству визначити, які нормативні джерела варто розглядати найпершими. Розглянемо дані рівні та їх ключові особливості в табл. 1.4.

Таблиця 1.4 – Характеристика рівнів нормативно-правових джерел з обліку та аналізу кредиторської заборгованості

Рівень	Нормативно-правове джерело	Характеристика
I рівень	Закони, Кодекси та Конституція України	Основа нормативно-правової бази, оскільки мають вищу юридичну силу і регулюють основні принципи, що стосуються зобов'язань.
II рівень	Постанови Кабінету Міністрів України	Виконавчі акти, які деталізують і конкретизують закони. Постанови можуть встановлювати правила і процедури для реалізації законодавчих норм в сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності, включаючи порядок обліку кредиторської заборгованості.
III рівень	Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності	НП(С)БО та МСФЗ регулюють облік зобов'язань, включаючи кредиторську заборгованість. Вони визначають методи визнання, оцінки, та відображення зобов'язань у фінансовій звітності, що забезпечує прозорість і достовірність інформації для користувачів.
IV рівень	Методичні рекомендації та інструкції	Документи, що надають практичні поради щодо застосування стандартів бухгалтерського обліку. Вони можуть містити рекомендації щодо обліку кредиторської заборгованості, включаючи процедури інвентаризації та списання безнадійних боргів.
V рівень	Організаційні положення суб'єктів господарювання	Внутрішні документи підприємств, які регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Джерело: згруповано за інформацією [15, с. 217], [16, с. 45]

Інформація, наведена в табл. 1.4 дає зрозуміти, що основою системи обліку кредиторської заборгованості є закони, які дають базові настанови. У той час, організаційні положення, які підприємства впроваджують індивідуально – знаходяться на найнижчому рівні, однак їх вплив на організацію обліку є надзвичайно важливим.

Проаналізувавши нормативно-правову базу, що регулює систему елементів обліку кредиторської заборгованості, бачимо суттєву проблему. Вона завжди залишається актуальною і вимагає постійного дослідження та вдосконалення, оскільки умови господарювання суб'єктів змінюються під впливом різних факторів. Діючі нормативно-правові акти часто не відповідають сучасним вимогам. Це, в першу чергу, пов'язано з доволі активним впровадженням систем електронного документообігу та подання звітності на підприємствах. Таким чином, робимо висновок, що охарактеризовану нормативно-правову базу слід актуалізувати, тобто внести важливі зміни. Це допоможе підприємствам більш ефективно здійснювати облік та управляти заборгованістю на сьогодні.

1.3 Теоретичні та прикладні проблеми в обліку та аналізі кредиторської заборгованості

Кредиторська заборгованість є ключовим елементом фінансових зобов'язань підприємства, що відображає його взаємовідносини із постачальниками, кредиторами та іншими контрагентами. Правильне відображення та облік цих зобов'язань мають важливе значення для забезпечення фінансової стабільності та ефективного управління ресурсами підприємства. Водночас, проблеми, що виникають під час обліку та аналізу кредиторської заборгованості, можуть мати серйозні наслідки для фінансового стану компанії, зокрема у частині ліквідності, платоспроможності та своєчасності виконання зобов'язань. Саме тому, узагальнення теоретичних та прикладних проблем в обліку та аналізі кредиторської заборгованості є одним із актуальних завдань на сьогодні.

Проблематика в обліку кредиторської заборгованості включає як питання методології, так і практичні аспекти аналізу. Розглянемо ключові теоретичні проблеми, які присутні наразі:

1. Однією з перших проблем є – відсутність уніфікованого та єдиного поняття кредиторської заборгованості в нормативно-правовій базі. Це може

призводити до розбіжностей у підходах до її оцінки та обліку, що, у свою чергу, впливає на фінансову звітність підприємства.

2. Наступна проблема – неузгодженість облікового та правового законодавства. Початок співпраці з постачальниками та підрядниками, як правило, відбувається з моменту укладення між ними договору, що супроводжує за собою виникнення юридичного зобов'язання. В той час на рахунках бухгалтерського обліку таке зобов'язання не показано, оскільки його відображення почнеться тільки після виконання покладених обов'язків на сторін [17, с. 36].

3. Третьою, не менш важливою проблемою, є невизначеність у розподілі зобов'язань за строками погашення. Невизначеність або неточність у класифікації кредиторської заборгованості на короткострокову та довгострокову може спричинити помилки в плануванні фінансових ресурсів. Це ускладнює управління грошовими потоками, оскільки підприємство не має чіткого уявлення про терміни своїх зобов'язань.

4. Суттєвою проблемою є відсутність ефективного регламенту процедур взаємозаліку заборгованостей з контрагентами. Для великих підприємств зі значною кількістю контрагентів це також означає збільшення навантаження на обліковий відділ, який обробляє всі операції окремо.

5. Зрештою, однією з ключових теоретичних проблем є відсутність методології для прогнозування кредиторської заборгованості. Існує питання, пов'язане з розробкою надійних методів прогнозування заборгованості. Більшість традиційних методів аналізу базується на поточних показниках і минулих даних, що не завжди дозволяє точно оцінити ризики та прогнозувати майбутні зобов'язання. Для підприємств цей момент може виявитися критичним.

6. Крім того, сучасне нормативно-правове поле не враховує вплив зовнішніх економічних чинників на аналіз кредиторської заборгованості. Важливо, щоб такі фактори, як інфляція, валютні коливання та зміни в економічній політиці були описані в якості комплексних теоретичних підходів, зокрема з урахуванням макроекономічних показників.

Серед практичних проблем, які наразі необхідно вирішувати можна виділити наступні:

1. Ускладнення процесу обробки інформації у зв'язку із використанням журнально-ордерної форми бухгалтерського обліку. Наразі більшість вітчизняних підприємств використовують різноманітні програми для ведення обліку, тобто мають автоматизовану форму ведення обліку. Однак, деякі досі продовжують використовувати журнально-ордерну, що значним чином ускладнює процес обробки інформації. Така форма вимагає ручного введення даних. Це може призвести до затримок у складанні звітності та прийнятті управлінських рішень, а також збільшує вірогідність помилок.

2. Низькоефективна система контролю за розрахунками з постачальниками, підрядниками та іншими кредиторами, особливо у випадках відстроченої або простроченої заборгованості. Дана проблема полягає в суттєвому порушенні договірної дисципліни. Відсутність належного моніторингу та управління фінансовими зобов'язаннями призводить до накопичення боргів, що може негативно вплинути на репутацію підприємства та його ділові відносини з партнерами.

3. Наступна проблема пов'язана із неправильно налаштованим процесом документообігу на підприємстві. Така ситуація створює додаткове навантаження на обігові кошти компанії та підвищує ризики прострочення платежів кредиторам. Це може бути спричинено, оскільки підприємство не запланувало достатньо фінансових ресурсів для їх покриття [18, с. 54].

4. Четверта проблема полягає в несвоєчасному отриманні інформації щодо виникнення кредиторської заборгованості. Відсутність актуальної інформації ускладнює управління грошовими потоками, адже компанія не може оперативно оцінити реальну суму своїх зобов'язань, що стає причиною не очікуваних витрат і касових розривів [19, с. 138].

5. П'ята проблема полягає у відсутності електронного документообігу. Якщо підприємство не використовує електронний документообіг, це уповільнює процес обробки документів та підвищує ймовірність помилок. Впровадження

електронного документообігу дозволило б автоматизувати перевірку та облік зобов'язань, а також забезпечити доступність усіх необхідних документів.

Зарубіжні вчені Колдуелл Д., Нідлз Б. та Х. Андерсон Х. прийшли до наступної думки: сучасний бухгалтерський облік в основному має три ключові проблеми:

- Recognition issue – проблема визначення.
- Classification issue – проблема класифікації.
- Valuation issue – проблема оцінки [20, с. 215].

Дані проблеми цілком можна віднести до проблематики обліку кредиторської заборгованості. Проаналізувавши, нормативну-правову базу, бачимо подібні ознаки. Щодо проблеми визначення кредиторської заборгованості, відсутні чіткі вказівки щодо моменту, коли кредиторська заборгованість має бути визнана в обліку. Це створює ризики несвоєчасного відображення зобов'язань. Проблема класифікації полягає в недостатньому забезпеченні нормативними джерелами детальних критеріїв для класифікації кредиторської заборгованості, зокрема за строками, типами та характером зобов'язань. Через це важко визначити структуру зобов'язань і належно оцінити їх вплив на ліквідність підприємства. Проблема оцінки – у нормативно-правовій базі недостатньо конкретних рекомендацій щодо методів оцінки кредиторської заборгованості. Це призводить до того, що оцінка заборгованості може суттєво відрізнятися залежно від застосовуваного підходу. Використання конкретного підходу буде впливати на достовірність показників у звітності.

Ще одна, не менш важлива проблема, полягає в співвідношенні кредиторської та дебіторської заборгованості. Не ефективна відповідність між дебіторською та кредиторською заборгованістю може призводити до серйозних фінансових ризиків. Наприклад, коли обсяги кредиторської заборгованості значно перевищують дебіторську, компанія стикається з ризиком дефіциту ліквідних коштів, що може ускладнити погашення зобов'язань перед постачальниками. З іншого боку, коли дебіторська заборгованість значно перевищує кредиторську, це

може свідчити про затримки в надходженні коштів від клієнтів, що також знижує платоспроможність підприємства [21, с. 222].

Для більш якісного розуміння, проілюструємо вплив різного співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованостей щодо ліквідності і фінансового стану на рис. 1.4.

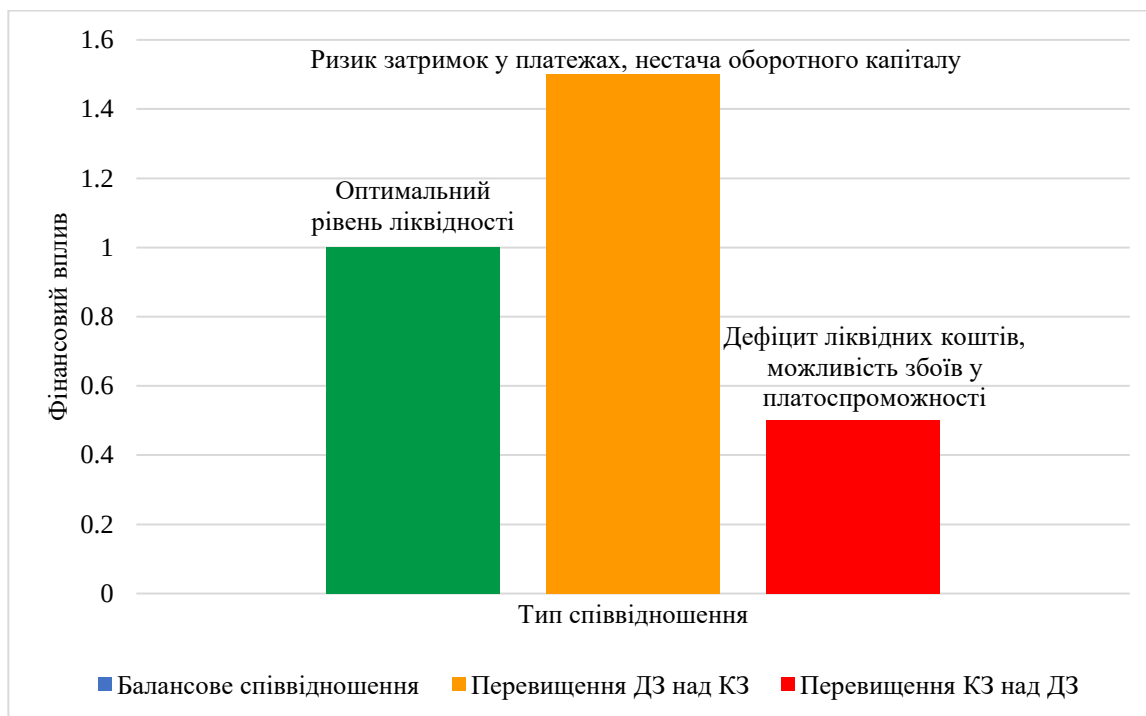

Рисунок 1.4 – Вплив співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості

Джерело: розроблено автором за даними [22, с. 155]

Як бачимо з рис. 1.4, будь-яке перевищення буде мати незадовільний вплив на фінансове становище компанії. Саме тому важливо зберігати оптимальне співвідношення між заборгованостями.

Аналізуючи нормативно-правову базу з питань обліку дебіторської та кредиторської заборгованостей, бачимо, що це не єдиний проблемний момент, який виникає на сьогодні.

Важливо оцінювати ситуацію комплексно в контексті фінансової стратегії підприємства.

Розглянемо детальніше решту аспектів, що можуть з'являтися під час співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованостей на рис. 1.5.

Рисунок 1.5 – Проблемні аспекти співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості

Джерело: розроблено автором за даними [23, с. 185]

Перераховані проблемні аспекти співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованостей на рис. 1.5 чітко показують, що навіть найменше відхилення від оптимальної норми буде впливати на фінансове становище підприємства. Нормальний показник коефіцієнту співвідношення перебуває в рамках від 0,9 – 1,0.

Таким чином, в обліку та аналізі кредиторської заборгованості присутній ряд як теоретичних, так і практичних проблем, які необхідно вирішувати. Усунення проблемних моментів допоможе підприємствам чітко налагодити систему управління та ефективно керувати власними ресурсами.

РОЗДІЛ 2

СТАН ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Формування облікової політики підприємства в частині кредиторської заборгованості

Кредиторська заборгованість є важливою складовою, яка формує зобов'язання підприємства. Зважаючи на особливу роль даної складової, постає питання правильного відображення та опису всіх критеріїв її функціонування. Безперечно, будь-яке підприємство перед початком ведення бухгалтерського обліку має відобразити всі необхідні елементи, що стосуються кредиторської заборгованості в документі під назвою облікова політика. Згідно з українським законодавством, облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності [9]. Іншими словами, це база, на основі якої підприємство створює систему обліку. Облікова політика є надзвичайно важливою відносно бухгалтерії, оскільки в ній прописуються ключові способи виконання господарських операцій. Крім того, облікова політика зумовлює інтерес серед українських науковців і викликає активну залученість щодо обговорення не тільки загальних питань її формування, але й дискусію щодо проблемних сторін та можливості вдосконалення її структури в окремих елементах.

За словами Швайко Н. головна мета облікової політики підприємства – створення оптимальної, узгодженої та впорядкованої основи для складання достовірної звітності та прийняття ефективних економічних рішень на її основі. [24, с. 35].

Сформована та затверджена облікова політика може бути відображена як наказ та загально називатися – Наказ про облікову політику, чи бути частиною в складі єдиного організаційно-розпорядчого документа.

На сьогодні питання дослідженості облікової політики щодо кредиторської заборгованості є недостатньо вивченим. Зокрема, це є наслідком того, що кредиторську заборгованість здебільшого не розглядають як окремий елемент, а відображають в частині зобов'язань підприємства.

Облікова політика в частині зобов'язань регулюється наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства».

Оскільки облікова політика являється сукупністю принципів, важливо розглянути їх сутність по відношенню до зобов'язань. Характеристика даних принципів відображена в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Характеристика принципів облікової політики в частині зобов'язань

№ з/п	Принцип	Характеристика
1	2	3
1	Цілісність	Забезпечує повне та безперервне відображення всіх операцій, пов'язаних із кредиторською заборгованістю, що створює повну картину заборгованості із контрагентами.
3	Всебічність	Вимагає врахування всіх аспектів, пов'язаних з виникненням, управлінням та погашенням кредиторської заборгованості, щоб зобов'язання були вірно оцінені і контрольовані.
3	Безпосередність	Гарантує, що операції з кредиторською заборгованістю відображаються в обліку без затримок і згідно з моментом їх фактичного здійснення, забезпечуючи точність даних.
4	Ритмічність	Забезпечує регулярне відображення операцій з кредиторською заборгованістю, що дозволяє уникнути переривань у звітності та забезпечує її ритмічне оновлення.

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
5	Динамічність	Підтримує актуальність інформації щодо кредиторської заборгованості із урахуванням змін у строках погашення.
6	Доцільність	Оцінює та відображає кредиторську заборгованість таким чином, щоб мінімізувати зайві операції, що не мають суттєвого значення для фінансової звітності.
7	Системний підхід	Враховує взаємозв'язок обліку кредиторської заборгованості разом з іншими елементами облікової політики, включаючи витрати, податки та активи, для точного відображення загального фінансового стану.
8	Випереджувальне відображення	Дозволяє відображати можливі ризики, пов'язані із заборгованістю, заздалегідь, наприклад, резервування сумнівних боргів у разі ймовірності невиконання зобов'язань.
9	Системоутворюючі відносини	Відображає значення кредиторської заборгованості як важливого елемента фінансових відносин із партнерами, що впливає на стратегію управління зобов'язаннями.

Джерело: розроблено автором за даними [25]

З табл. 2.1 розуміємо, що описані принципи облікової політики повинні застосовуватися підприємствами, зокрема в частині обліку та аналізу кредиторської заборгованості.

Відповідно, до методичних рекомендацій щодо облікової політики, даний розпорядчий документ визначатиме наступний елемент відносно зобов'язань – періодичність відображення відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань [25].

Розглянемо, які об'єкти облікової політики виділяють на рівні підприємства в частині зобов'язань в табл. 2.2.

Таблиця 2.2 – Об'єкти облікової політики підприємства в частині зобов'язань

№ з/п	Об'єкт	Значення
1	2	3
1	Визначення зобов'язання	В обліковій політиці зобов'язання визнаються, відповідно до

Продовження таблиці 2.2

1	2	3
		національних положень та стандартів.
2	Визначення довгострокового зобов'язання	Визначається довгостроковим, у разі перевищення терміну погашення, який складає 12 місяців із дати виникнення, а також є угода про оформлення такого зобов'язання як довгострокове зобов'язання.
3	Поточні зобов'язання	Будуть відображені в балансі, згідно з нормативно-правовими документами, за сумою погашення.
4	Забезпечення	Створюється якщо наслідки минулих подій зобов'язання погашаються і це спричиняє зменшення ресурсів. Як наслідок утворюються економічні вигоди. Оцінку зобов'язання можна визначити розрахунком.
5	Непередбачені зобов'язання	Будуть розраховані за обліковою оцінкою та відображаються підприємством на позабалансових рахунках.

Джерело: розроблено автором за даними [26, с. 174]

Таким чином, об'єкти облікової політики щодо зобов'язань, представлені в табл. 2.2 повинні бути відображеними підприємствами в наказі «Про облікову політику», щоб мати чітке формулювання їх визначенню, оцінці та іншим важливим елементам.

Розглянувши ключові об'єкти облікової політики відносно зобов'язань, необхідно також звернути увагу на її елементи. Отже, основні елементи будуть включати:

- затверджений склад зобов'язань, визначений зважаючи на їх класифікацію;
- визначена оцінка щодо величини зобов'язань а також розроблений перелік кроків її перегляду щодо визначення поточної вартості;
- вказані особливості аналітичного обліку зобов'язань, зокрема за їх різновидами, а також за контрагентами.

На сьогодні практична більшість компаній недостатнім чином розкривають організаційні моменти щодо обліку та аналізу кредиторської заборгованості в наказі «Про облікову політику». В основному, єдині аспекти, які підприємства відображають в політиці це суто елемент оцінки і, деколи, порядок проведення

інвентаризації. Безперечно, враховуючи важливість розрахунків з постачальниками, підрядниками та іншими кредиторами, це досить обмежене представлення кредиторської заборгованості. Цій системі потрібно приділити більше уваги. З огляду на суттєвість даної проблеми, на рис. 2.1 представлено перелік складових облікової політики, що мають бути обов'язково наявними в частині кредиторської заборгованості.

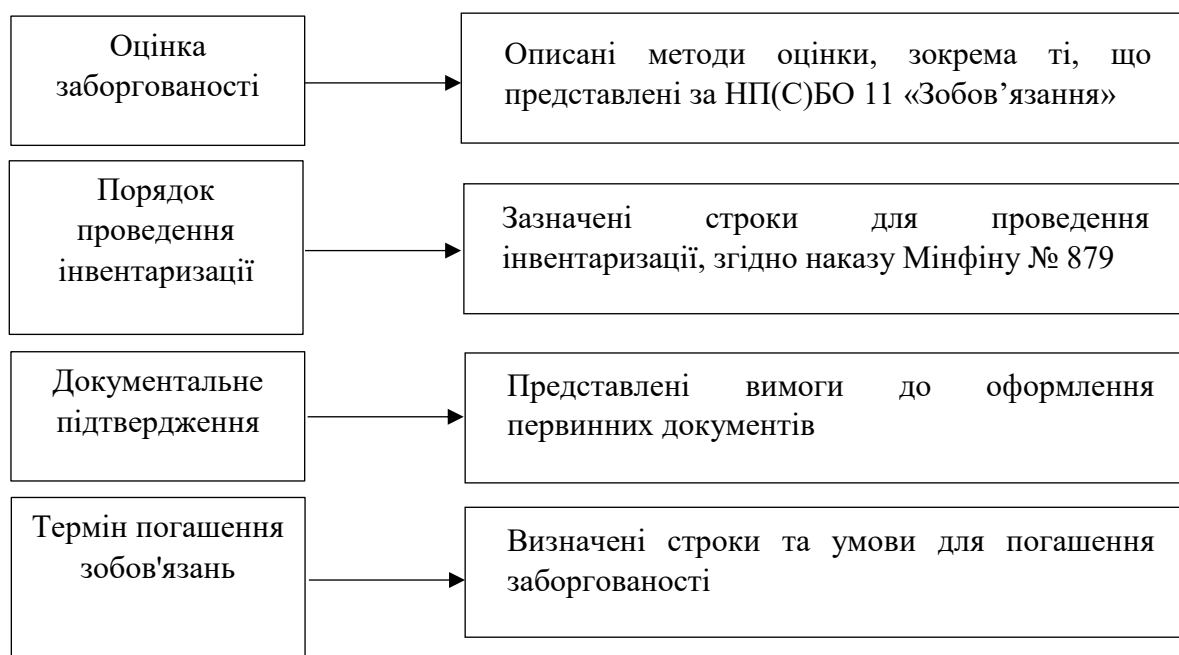

Рисунок 2.1 – Обов'язкові елементи облікової політики для обліку та аналізу кредиторської заборгованості

Джерело: розроблено автором за даними [27, с. 99], [28]

З рис. 2.1 бачимо, що в обліковій політиці підприємств в частині зобов'язань і, кредиторської заборгованості зокрема, варто максимально чітко висвітлювати методи та способи, що будуть використовуватися та описати інші важливі моменти.

Щоб остаточно зрозуміти значення облікової політики відносно кредиторської заборгованості, необхідно розглянути це на прикладі конкретного підприємства. В Додатку Б представлено приклад наказу «Про облікову політику» Товариства з обмеженою відповідальністю «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ». Дана компанія займається виробництвом екологічного палива з деревини. Основна продукція, яку продає дана компанія включає, зокрема, деревні гранули, брикети, деревне вугілля, розпалювачі. Здебільшого продукція ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» експортується на

ринки країн Європейського Союзу. В наказі представлена інформація про резерви і забезпечення підприємства. Згідно з визначенням НП(С)БО 11 «Зобов'язання», забезпечення – це зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення на дату балансу [11].

Таким чином, ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» в обліковій політиці зазначає, які забезпечення воно створює. Серед них можемо побачити наступні:

1) Забезпечення на оплату відпусток працівникам підприємства. За словами Томашкевич С. Д.: «створення забезпечення оплати відпусток дозволяє рівномірно розподілити майбутні витрати на оплату відпусток працівників протягом року, що в свою чергу забезпечує достовірне формування собівартості продукції (робіт, послуг)» [29, с. 80].

2) Забезпечення на виконання гарантійних зобов'язань. Це резерв, який створює підприємство для покриття можливих витрат, пов'язаних із виконанням гарантійних зобов'язань перед покупцями продукції. В політиці підприємства вказано, що розмір забезпечення на виконання гарантійних зобов'язань становить 2 % доходу від реалізації продукції.

3) Забезпечення на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів. Це резерв, який створюється підприємством для покриття можливих збитків, пов'язаних з виконанням умов контрактів, що є не вигідними або збитковими. Такий контракт називається обтяжливим, якщо витрати на його виконання перевищують економічні вигоди, які можна від нього отримати.

4) Забезпечення на передбачену законодавством рекультивацію (відновлення) порушених земель. Дане забезпечення потрібне для покриття витрат на відновлення земельних ділянок після завершення виробничої діяльності. Оскільки ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» займається виробництвом екологічного палива, цей механізм спричинює нанесення шкоди екосистемі при вирубці. Таким чином, даний резерв дозволяє відповідати екологічним нормам та забезпечувати фінансову готовність для виконання відновлювальних робіт.

В обліковій політиці також вказано, що ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» не створює забезпечення на реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні

діяльності. Такий резерв, як правило, створюється для покриття майбутніх витрат, пов'язаних із припиненням або скороченням певних видів діяльності, а також із реструктуризацією підприємства (наприклад, реорганізація, закриття підрозділів, звільнення працівників).

В обліковій політиці ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» відносно кредиторської заборгованості також вказано рівень суттєвості. Згідно слів українського економіста Самборського О. В.: «суттєвість – це абсолютна величина викривлення в фінансовій звітності, яка може вплинути на прийняття економічних рішень користувачами фінансової звітності і розглядається як поріг, що має значний вплив на оцінку статей фінансової звітності» [30, с. 387]. Поріг суттєвості визначається підприємствами самостійно, проте орієнтуючись на рекомендації національного законодавства. Рівень суттєвості відносно зобов'язань в обліковій політиці ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» становить до 3%. Базовим показником для визначення рівня суттєвості буде підсумок всіх зобов'язань підприємства. Для даної компанії рівень суттєвості, визначений в обліковій політиці є прийнятним, якщо звертатися до встановлених нормативних положень.

В наказі «Про облікову політику» відносно зобов'язань також вказано інформацію щодо оцінки зобов'язань в операціях з пов'язаними сторонами. Пов'язана сторона, згідно з МСБО 24, це фізична особа або суб'єкт господарювання, пов'язані з суб'єктом господарювання, що складає свою фінансову звітність [31, с. 387]. Пов'язаними сторонами найчастіше виступають близькі родичі. У випадку даного підприємства оцінка зобов'язань буде здійснюватися за методом балансової вартості. Суть цього методу полягає в тому, що вартість підприємства буде дорівнювати наступному вираженню: активи мінус зобов'язання.

Згідно наказу «Про облікову політику», ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» має проводити інвентаризацію зобов'язань з наступною періодичністю – один раз на рік. В рамках проведення інвентаризації підприємство орієнтується на діюче Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене Міністерством фінансів України.

Отже, облікова політика ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» яскраво демонструє важливість даного документу по відношенню до кредиторської заборгованості. Розглянувши основні особливості політики підприємства, можна запропонувати наступні шляхи вдосконалення:

1. *Регулярний перегляд зобов'язань*: підвищити частоту проведення інвентаризації зобов'язань (щоквартально або щопівроку), щоб оперативно виявляти можливі неточності, застарілі або непогашені зобов'язання.
2. *Оцінка валютних зобов'язань*: для зобов'язань в іноземній валюті розробити процедуру регулярної переоцінки валютних залишків.
3. *Впровадження політики управління ризиками*: розробити процедури для управління ризиками, пов'язаними із зобов'язаннями.

2.2 Документування операцій з обліку кредиторської заборгованості в системі управління діяльністю підприємства

В сьогоденних умовах існування бізнес-середовища, де швидкість і точність інформації мають критичне значення, належна організація документального супроводу розрахунків стає особливо актуальною. Правильне документування операцій з постачальниками, підрядниками та іншими кредиторами є важливим аспектом бухгалтерського обліку та аналізу.

Ефективність документування полягає у забезпеченні надійності, прозорості та контролю за борговими зобов'язаннями підприємства. Крім того, правильно побудована система документування операцій з обліку кредиторської заборгованості дозволяє своєчасно виявляти та усувати ймовірні помилки, що можуть виникнути в процесі виробничої діяльності.

Документування операцій по розрахункам з кредиторської заборгованості буде відбуватися між підприємством та кредитором. Кредиторами можуть виступати фізичні та юридичні особи, а саме – постачальники товарів/послуг та підрядники.

Постачальники – це фізичні та юридичні особи, що надають товари, послуги чи сировину для забезпечення діяльності інших компаній або кінцевих споживачів.

Підрядники – це фізичні або юридичні особи, що виконують певні роботи для інших підприємств або замовників за договором підряду і які, як правило, виконують роботи із залученням власних засобів та матеріалів (витрачені матеріали впливають на ціну робіт в бік збільшення).

Щоб розпочати розрахункові взаємовідносини з кредиторами, підприємство спочатку укладає договір про співпрацю (купівлі-продажу). Підписаний договір є юридичним засвідченням того, що кожна сторона договору має визначені зобов'язання – з одного боку, по поставці товарів/виконанні робіт/надання послуг та оплатою з іншого боку. Приклад договору поставки ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» з постачальником – фізичною особою підприємцем – представлено в Додатку В. Основними розділами даного договору є: предмет, умови поставки, передача-приймання товару, перехід права власності, вимога до якості товару, ціна та порядок оплати, відповідальність сторін, вирішення спорів, форс-мажор, заключні положення та місцезнаходження, реквізити та підписи сторін. Особливу увагу щодо документальних підтверджень необхідно звернути під час розгляду умов поставки, передачі товару та оплати.

Для обліку кредиторської заборгованості крім договору купівлі-продажу, необхідно надати підтвердження розрахункам у вигляді первинних документів. Серед таких документів можна виділити наступні:

- Рахунок (інвойс);
- Рахунок-фактура;
- Видаткова накладна;
- Податкова накладна;
- Товарно-транспортна накладна;
- Акт приймання-передачі виконаних робіт (наданих послуг).

Необхідно розглянути характеристику та основні особливості кожного первинного документа окремо.

Рахунок – це документ, який виставляє бухгалтер на основі договору купівлі-продажу. В рахунку вказується сума, яку одержувач товарів або послуг повинен перерахувати на розрахунковий рахунок або внести в касу постачальника, зокрема за поставлений товар, виконані роботи або надані послуги.

Рахунок-фактура – це розрахунково-платіжний документ, в якому міститься інформація про виставлені суми покупцям до оплати за фактично поставлені товари чи фактично надані послуги. Особливість форми рахунку-фактури в тому, що він не відносяться до типових форм, які офіційно затверджує Державна служба статистики. Крім того, факт отримання поставлених товарів чи наданих послуг має бути підтверджений іншими документами – актом прийому-передачі або видатковою накладною. Важливо відмітити, що даний документ за своєю сутністю не створює юридичних зобов'язань для будь-якої із сторін. Тобто, підприємство не зобов'язане сплачувати рахунок, наприклад, якщо послуги ще не були надані або договірна угода не була виконана. В Україні даний документ є важливим для обліку податкових зобов'язань. Рахунок-фактура має містити перелік обов'язкових реквізитів, зокрема найменування та адреса обох сторін, опис товарів/послуг – кількість, вартість, а також суму податку та іншу важливу інформацію. Рахунок-фактуру випускають у двох примірниках. Один примірник передається покупцеві – стороні, що отримує, а інший залишається у постачальника – сторони, що надає. Приклад рахунку-фактури та рахунку, які використовуються на ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» представлено в Додатку Д та Додатку Ж відповідно.

Різниця між рахунком та рахунком-фактурою полягає в кількох моментах. Перший із них полягає в тому, що рахунок, як документ, передбачений для оплати, а ключова мета рахунку-фактури – відобразити виконані роботи або товари, що переміщуються. Інший, не менш важливий момент, рахунок не являє собою бланк суворої звітності, який має бути переданий до податкових органів, тоді як рахунок-фактура навпаки – має передаватися та має бланк суворої звітності.

Також досить часто можна побачити використання терміну «інвойс» як альтернативу для понять «рахунок», «рахунок-фактура». Інвойс – також є розрахунковим документом, однак він використовується для міжнародної торгівлі.

Серед інформації, що містить такий документ, будуть дані про перелік поставлених товарів чи перелік наданих послуг, їхню ціну та кількість, опис та інші деталі. Видається інвойс іноземним покупцям від місцевих продавців. В Україні такі інвойси виписують під час експорту продукції. Оскільки ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» займається експортом екологічного палива в європейські країни, компанія часто виступає постачальником та український бухгалтер виписує інвойси. Приклад такого інвойсу проілюстровано в Додатку І.

Видаткова накладна є первинним документом, що виставляє постачальник. Накладна підтверджує, що товарно-матеріальні цінності були передані від постачальника до покупця. Видаткову накладну, зокрема, не можна вважати розрахунковим документом. Даний первинний документ є ключовим елементом для того, щоб здійснювати контроль за рухом товарів та матеріалів. Безперечно, що наявність та належний документообіг в даному випадку буде впливати на вірність бухгалтерського обліку та податкових розрахунків. На відміну від рахунку-фактури, основна мета видаткової накладної – зафіксувати момент отримання/передачі товарів/послуг. Накладна по суті є завершальним етапом купівлі-продажу між сторонами. Видаткову накладну складають у двох примірниках, один з яких постачальник залишає собі, а інший передає покупцеві. Кожен із примірників повинні підписати ті особи, що проводили відвантаження та отримували товар. Приклад видаткової накладної, яку отримувало ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» від свого постачальника товарів, фізичної особи підприємця, наведено в Додатку К.

Податкова накладна є податковим документом і одночасно відображається у податкових зобов'язаннях і реєстрі виданих податкових накладних продавця та реєстрі отриманих податкових накладних покупця [32, с. 100]. Складання податкової накладної тісно пов'язане із нарахуванням зобов'язань по податку на додану вартість. Згідно зі статтею 201, податкового кодексу України, платник ПДВ повинен скласти податкову накладну в електронній формі на дату виникнення податкових зобов'язань [33]. Податкову накладну складають у двох примірниках і це відбувається у день, коли виникають податкові зобов'язання у постачальника.

Постачальник залишає для себе копію накладної, у той час як покупцю передається оригінал.

Товарно-транспортна накладна є основним первинним документом, що містить інформацію про перевезення вантажу, обсяги такого перевезення та відповідальних за його здійснення осіб [34, с. 40]. Розрізняють кілька видів товарно-транспортних накладних, та найпоширеніша, що використовується в межах України – накладна типової форми №1-ТН. Основна інформація, що міститься в ТТН включає відомості про вантаж, відповідальних осіб та вантажні операції. Також у накладній є дані про суб'єктів, які беруть участь у її переміщенні. Складають даний первинний документ у трьох примірниках: один з примірників залишається у особи, яка здійснювала відправлення вантажу (вантажовідправник). Другий та третій примірники передаються водієм до перевізника. Приклад товарно-транспортної накладної наведено в Додатку Л.

Акт приймання-передачі виконаних робіт (наданих послуг) – даний документ складатиме суб'єкт господарювання, що надав чи отримав роботи, послуги. Наразі немає затвердженої форми акта, яка б відповідала нормативно-правовим документам, тому більшість підприємств використовують довільний формат.

Як правило, кожне підприємство самостійно складає та затверджує формат такого документа, однак при складанні варто звернути увагу, що мають бути наявні деякі обов'язкові реквізити первинних документів. До цих реквізитів відносяться: назва, дата та місце складання, номер, назви замовника та виконавця, податкові номери, реквізити договору, інформація щодо господарської операції, зміст господарської операції, вартість тощо. Даний документ складають у двох примірниках, кожен з яких залишається в обох сторін. Це буде підтвердження факту виконаних робіт/наданих послуг. Приклад даного первинного документа представлено в Додатку М.

Представлені документи використовуються та можуть бути відображені в обліку стосовно виникнення зобов'язань. Тим часом, погашення зобов'язань можна відобразити за допомогою таких документів:

- виписка банку;
- видатковий касовий ордер;
- платіжне доручення;
- розрахунковий чек;
- акт звірки розрахунків.

Виписка банку є офіційним документом, який надає банк та містить детальну інформацію про всі фінансові операції, що здійснювалися на банківському рахунку компанії за певний визначений період часу. Підприємство може використовувати банківську виписку як документ-підтвердження щодо погашення зобов'язань перед постачальниками та підрядниками. Звичайно, це буде залежати від особливостей кожного банку, та в більшості випадків, в онлайн-акаунтах банківського рахунку можна сформувати підтвердження по кожній окремій операції та завантажити його. Сформоване підтвердження можна відправити постачальнику електронною поштою або іншими засобами зв'язку. Приклад банківської виписки компанії, сформованої за один робочий день, наведено в Додатку Н.

Видатковий касовий ордер (ВКО) – це один із первинних документів, основна мета якого – офіційно підтвердити факт видачі готівки з каси. ВКО може бути використаний для документального підтвердження операції з погашення зобов'язання перед постачальниками, підрядниками або іншими контрагентами, якщо оплата здійснюється готівкою. Для оформлення ВКО використовується типова форма № КО-2, офіційно затверджена наказом Міністерства статистики України.

Платіжне доручення – це один із видів безготівкових розрахунків, яке представляє собою письмовий документ-розпорядження, що оформлюється за стандартною формою, і містить доручення – перерахувати конкретно вказану суму коштів з рахунку підприємства на рахунок одержувача. Після відправлення такого доручення банк або інша платіжна система бере запит в обробку, проводить його та по завершенню відправляє витяг з особового рахунку щодо зарахування коштів.

Якщо банк підприємства та банк постачальника є різними установами, то документообіг між ними буде відбуватися наступним чином, як це показано на рис. 2.2.

Рисунок 2.2 – Документообіг платіжними дорученнями при розрахунках з постачальниками

Джерело: розроблено автором за даними [35, с. 100]

З рис. 2.2 бачимо, що процес документообігу при використанні платіжних доручень підприємством триває в 6 етапів:

1. Підприємством одержано товари, постачальник виписав рахунок-фактуру.
2. Підприємством платником було оформлено платіжне доручення та передано в банк, який буде його обробляти.
3. Сума коштів, вказана в документах списується з банківського рахунку підприємства платника.
4. Здійснено переказ суми, що була вказана в платіжному дорученні, в банк постачальника – одержувача коштів.
5. Кошти, перераховані підприємством, зараховуються на банківський рахунок постачальника.
6. Клієнтові банку – постачальнику – видається витяг з особового рахунку з інформацією про те, що кошти успішно зараховані.

Розрахунковий чек – документ, що містить письмове розпорядження від власника рахунку банку, де він має відкритий рахунок, здійснити виплату чекодержателю, згідно зазначеної в чеку суми грошей. Для того, щоб у підприємства була можливість використовувати чеки, необхідно спочатку оформити чекову книжку, яка має строк дії. Розрахунковий чек є бланком суворої звітності. Підприємство може отримати чек, для того щоб проводити розрахунки із конкретним постачальником.

Акт звірки розрахунків – це документ, який підтверджує реальний стан на рахунок заборгованості між підприємством-кредитором, з одного боку, та підприємством-дебітором з іншого боку. Акт звірки безпосередньо складається під час інвентаризації розрахунків. Можливе складання і в інший період, обумовлений договором виконання робіт, надання послуг, купівлі-продажу тощо [36, с. 621]. Особливістю акту звірки є те, що в нього немає визначеної нормативними положеннями форми, тому підприємства можуть самостійно складати його та звірятися із постачальниками та підрядниками.

Незважаючи на довільність форми акту звірки, в ньому мають бути присутні наступні реквізити:

- назва документа;
- номер документа та вказана дата;
- місце складання акту;
- підстава для складання акту;
- вказана назва підприємства-дебітора, з яким проводиться звірка розрахунків;
- вказана назва підприємства-кредитора, що складає акт;
- сума заборгованості, згідно акту;
- кінцеве сальдо на конкретну дату за рахунком обліку;
- підписи з боку сторін.

Приклад акту звірки ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» з постачальником представлено в Додатку П.

2.3 Особливості синтетичного та аналітичного обліку кредиторської заборгованості на підприємстві

Система обліку та аналізу кредиторської заборгованості є ключовим елементом фінансового управління будь-якого підприємства, так як саме вона впливає на здатність організації виконувати свої зобов'язання. Раціональний підхід до визначення ролі синтетичного та аналітичного обліку допоможуть власникам та решті управлінського персоналу досягти фінансової стабільності компанії. Синтетичний та аналітичний облік має бути організований таким чином, щоб у підприємства була можливість забезпечити чіткість та простоту у формуванні потрібної інформації для фінансових звітів, а також ефективно здійснювати управління зобов'язаннями.

Синтетичний облік – можна визначити як узагальнюючий облік, що ведеться в регістрах синтетичного обліку в розрізі синтетичних рахунків. Прикладами регістрів в даному випадку є головна книга, журнали-ордери та відомості.

Детальний опис синтетичних рахунків кредиторської заборгованості відображено в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку у розрізі рахунків 5 класу «Довгосторокові зобов'язання та 6 класу «Поточні зобов'язання». В класах наведені синтетичні рахунки щодо різних видів заборгованості. Розглянемо характеристику цих рахунків в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Синтетичні рахунки 5 та 6 класів плану рахунків в системі обліку кредиторської заборгованості

№ з/п	Вид кредиторської заборгованості	Синтетичний рахунок	Характеристика
1	2	3	4
1	Заборгованість перед постачальниками та підрядниками	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	Відображає розрахунки з постачальниками та підрядниками за отримані матеріали, товари, роботи, послуги.
		68 «Розрахунки за іншими операціями»	Потрібен для обліку розрахунків за операціями, які не можуть бути

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4
			відображені на рахунках 63-67.
2	Заборгованість перед працівниками підприємства	66 «Розрахунки за виплатами працівникам»	Обліковує заборгованість підприємства перед працівниками за заробітною платою, відпускними, преміями тощо.
3	Заборгованість перед бюджетом та державними небюджетними фондами	64 «Розрахунки за податками і платежами»	Відображає заборгованість перед бюджетом за податками, зборами та іншими обов'язковими платежами.
		65 «Розрахунки за страхуванням»	Обліковує заборгованість підприємства за обов'язковим соціальним страхуванням і пенсійними внесками.
4	Заборгованість за отримані кредити та займи	50 «Довгострокові позики»	Обліковує заборгованість за позиками та кредитами, термін погашення яких перевищує 12 місяців.
		60 «Короткострокові кредити»	Відображає заборгованість за кредитами, термін погашення яких не перевищує 12 місяців.
5	Заборгованість перед іншими кредиторами	51 «Довгострокові векселі видані»	Обліковує заборгованість за довгостроковими векселями, виданими підприємством.
		62 Короткострокові векселі видані»	Обліковує заборгованість за короткостроковими векселями, виданими підприємством.
		67 «Розрахунки з учасниками»	Відображає заборгованість перед учасниками (засновниками) підприємства за дивідендами або іншими виплатами.

Джерело: розроблено автором за даними [37, с. 109]

Представлені синтетичні рахунки в табл. 2.3 чітко розмежовують види кредиторської заборгованості підприємства, що в свою чергу допомагає правильно ідентифікувати відповідні зобов'язання.

Кожен синтетичний рахунок є рахунком першого порядку, який розбивається на субрахунки – рахунки другого порядку. Субрахунки надають більшу деталізацію синтетичним рахункам та застосовуються в обліку кредиторської заборгованості підприємствами. Субрахунки за своєю суттю є

своєрідною проміжною ланкою між синтетичними та аналітичними рахунками. На рис. 2.3 розглянемо субрахунки на прикладі синтетичного рахунку, який найчастіше використовується для обліку кредиторської заборгованості – 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

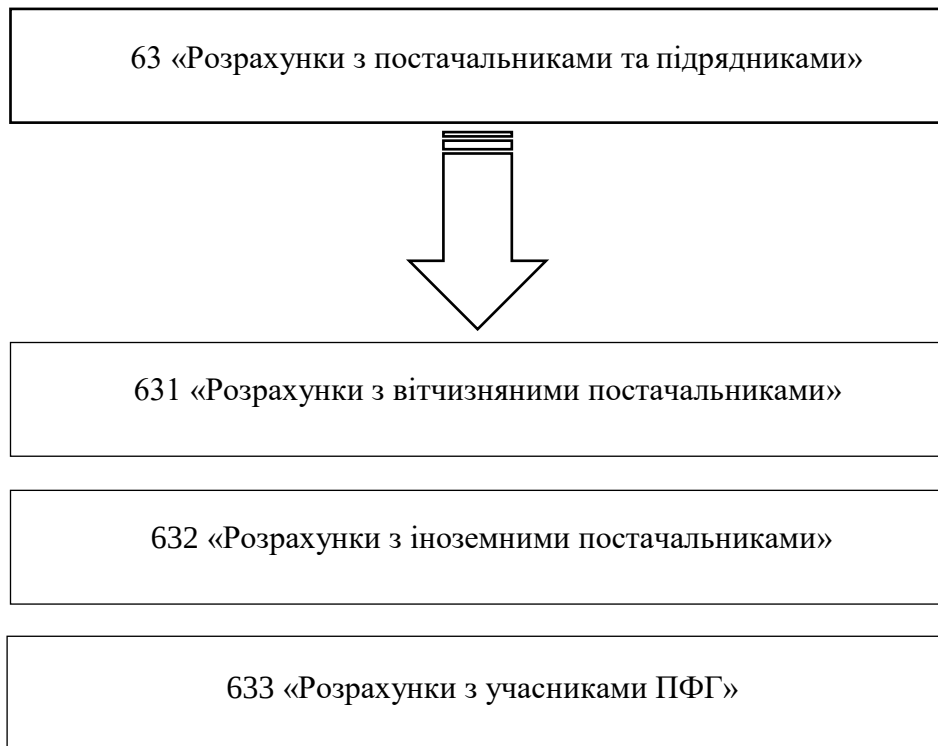

Рисунок 2.3 – Структура синтетичного рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»

Джерело: розроблено автором за даними [38]

Рис. 2.3 відображає, що рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», як і більшість синтетичних рахунків, містять деталізацію по субрахунках, які розкривають їх для зручнішого використання в бухгалтерському обліку та аналізі.

Для кращого розуміння сутності субрахунків кредиторської заборгованості розглянемо типові проведення з використанням субрахунку 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» на ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» в табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Відображення в обліку операцій оприбуткування товарів на ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ»

№ з/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Оприбутковано товар	281	631	25000
2	Відображено податковий кредит з ПДВ (підстава – зареєстрована ПН)	641/ПДВ	631	5000
3	Перераховано оплату за поставлений товар з банківського рахунку підприємства	631	311	30000

Джерело: розроблено автором

Аналітичні рахунки призначені для того, щоб надати докладну характеристику даних щодо синтетичних рахунків. Вони певним чином конкретизують інформацію про наявність, рух, стан та джерела формування кредиторської заборгованості, яка міститься в синтетичних рахунках. Серед аналітичних рахунків загально виділяють наступні два види:

1. Кількісно-вартісні – основна особливість – використовується натуральний та грошовий вимірник. Натуральні вимірники надають інформацію про конкретний об'єкт щодо його натурального вираження (об'єм, вага тощо).

2. Вартісно-аналітичні – використовується тільки грошовий вимірник.

Аналітичний облік, аналогічним чином, деталізує синтетичний облік та спрямовується на більш глибокий контроль всередині підприємства.

Найбільш типово для підприємств вести аналітичний облік, до прикладу розрахунків з постачальниками та підрядниками, окремо по кожному синтетичному рахунку, а також окремо по кожному постачальнику та підряднику. Проте цього може виявитися недостатньо, отже необхідно, щоб аналітичний облік кредиторської заборгованості здійснювався за додатковими параметрами. Такі критерії представлено в табл. 2.5 відносно поточних зобов'язань підприємства.

Таблиця 2.5 – Критерії аналітичного обліку поточних зобов'язань та їх характеристика

№ з/п	Критерій	Характеристика
1	За позикодавцями щодо кожного кредиту	Відображає окремо заборгованість перед кожним позикодавцем за кожним кредитним договором.
2	За строками погашення кредиту	Поділ заборгованості на короткострокову (до 12 місяців) і довгострокову (понад 12 місяців).
3	За кредиторами	Відображає заборгованість окремо перед кожним кредитором.
4	За видами заборгованості	Розподіл заборгованості на основну суму боргу, відсотки, штрафи, пені тощо.
5	За видами податків	Відображає заборгованість за кожним видом податків (наприклад, податок на додану вартість, податок на прибуток, акцизи).
6	За кожним працівником	Облік заборгованості перед кожним працівником за заробітною платою, преміями, компенсаціями тощо.
7	За кожним виданим векселем	Відображає заборгованість за кожним конкретним векселем з деталізацією умов його видачі.
8	За строками погашення векселя	Поділ заборгованості за векселями на короткострокову (до 12 місяців) і довгострокову (понад 12 місяців).
9	За кожним видом зборів	Облік заборгованості за кожним видом обов'язкових зборів (наприклад, екологічний збір, митні збори).
10	За кожним видом відрахувань	Відображає заборгованість за обов'язковими відрахуваннями, наприклад, у фонди соціального страхування.

Джерело: розроблено автором за даними [39, с. 76]

Таким чином, з табл. 2.5 бачимо, що аналітичний облік кредиторської заборгованості можна значно більше розширити. Це може позитивно вплинути на систему обліку зобов'язань підприємства та ефективно впливати на його взаємовідносини із кредиторами.

З метою контролю відповідності аналітичним рахункам синтетичному обліку, підприємствами використовуються оборотно-сальдові відомості. За допомогою даних відомостей, можливо переглянути інформацію, що міститься в аналітичних рахунках, адже вона буде консолідуватися в оборотних відомостях. В

Додатку Р відображена оборотно-сальдова відомість за 9 місяців по окремому контрагенту за субрахунком 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» з бухгалтерської програми ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ».

В Додатку Р бачимо, що за дебетом сальдо на кінець періоду по контрагенту ФОП Лящук В.Ю. становить чотири тисячі вісімсот гривень та шістдесят копійок. Така відомість чітко показує поточний стан розрахунків з окремим постачальником за визначений період та допоможе проаналізувати наявні зобов'язання.

Застосування підприємством аналітичних рахунків дає змогу управлінському персоналу набагато краще аналізувати та досліджувати причини виникнення існуючої заборгованості. З'ясувавши причини, можна розпочати процес планування її погашення, покладаючись на доступні фінансові можливості підприємства. Крім того, показники аналітичного обліку будуть забезпечувати чіткість та достовірність, якщо підприємство буде періодично звіряти їх під час проведення інвентаризації.

За допомогою порівняння синтетичних та аналітичних рахунків можна проаналізувати повноту і точність кредиторської заборгованості. Зокрема, підприємство зможе реалізовувати наступні заходи:

- Здійснення перевірки узгодженості даних. Суми, що відображаються на синтетичному рахунку (наприклад, 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»), повинні відповідати підсумкам аналітичного обліку за кожним контрагентом.
- Виявлення помилок або пропусків. Якщо сума за синтетичним рахунком не відповідає сумам аналітичних рахунків, це може свідчити щодо пропущених записів або про неправильне віднесення операцій чи допущені помилки в обліку.
- Деталізація заборгованості. Синтетичний облік показує загальний залишок заборгованості, тоді як аналітичний облік дозволить розподілити її за контрагентами, термінами погашення, видами заборгованості тощо.
- Контроль за станом розрахунків. Наступний захід дозволить здійснювати порівняння, а також дасть можливість відстежити своєчасність

виконання зобов'язань перед постачальниками, погашення кредитів, сплати податків тощо.

- Формування достовірної звітності. Узгодження синтетичного і аналітичного обліку забезпечить коректне відображення кредиторської заборгованості у фінансовій звітності, що є важливим для аналізу фінансового стану підприємства.

- Інструмент аудиту. Порівняння синтетичного і аналітичного обліку може використовуватися аудитором як додатковий спосіб перевірки точності обліку розрахунків із кредиторами.

Представлені заходи допоможуть проаналізувати повноту і точність кредиторської заборгованості. Це, в свою чергу, сприятиме підвищенню якості звітності та ефективності управління фінансовими зобов'язаннями будь-якого підприємства.

2.4 Відображення кредиторської заборгованості у фінансовій звітності підприємства та способи вдосконалення системи обліку кредиторської заборгованості

Ефективний облік кредиторської заборгованості забезпечує достовірність фінансових даних, необхідних для прийняття управлінських рішень, а також для оцінки платоспроможності та ефективного планування грошових потоків. За умови, що облік заборгованості завжди є правильним та коректним, її відображення у фінансовій звітності підприємства забезпечить високу якість інформації про його стан і зобов'язання. Водночас сучасне економічне становище вимагає постійного вдосконалення системи обліку кредиторської заборгованості для уникнення фінансових ризиків і підвищення прозорості звітності. З огляду на поточну ситуацію, потрібно дослідити структуру кредиторської заборгованості в основних формах фінансової звітності підприємства.

Кредиторська заборгованість підприємства відображається в Балансі. Форму № 1 використовують для звітування підприємства, котрі подають повну

фінансову звітність. Форма №1-м використовується підприємствами, що мають можливість звітувати за спрощеною фінансовою звітністю. До таких, зокрема, відносяться суб'єкти малих підприємств. ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» належить до малих підприємств та подає Баланс за даною формою. За своєю структурою, Баланс складається з активу, пасиву та власного капіталу. Дані складові пов'язані між собою, так як складають наступне рівняння: $\text{Активи} = \text{Зобов'язання} + \text{Власний капітал}$. Кредиторська заборгованість є частиною зобов'язань у формі 1-м та відображається в структурі трьох розділів, а саме:

- Розділ II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення;
- Розділ III. Поточні зобов'язання;
- Розділ IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття.

Відповідно до НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність», в другому розділі пасиву Балансу будуть відображатися наступні зобов'язання:

- сума заборгованості підприємства банкам за отримані від них кредити, яка не є поточним зобов'язанням;
- сума довгострокової заборгованості підприємства за зобов'язаннями щодо залучення позикових коштів (крім кредитів банків);
- інші довгострокові зобов'язання;
- сума залишку коштів цільового фінансування та цільових надходжень, які отримані з бюджету та інших джерел, у тому числі коштів, вивільнених від оподаткування у зв'язку з наданням пільг з податку на прибуток підприємств;
- суми забезпечення для відшкодування наступних витрат і платежів (на виплату відпусток працівникам, виконання гарантійних зобов'язань тощо) [40].

Розділ III пасиву Балансу відображає інформацію про поточні зобов'язання підприємства. Даний розділ охоплює наступні складові:

- Короткострокові кредити банків;
- Поточна кредиторська заборгованість за:
 - довгостроковими зобов'язаннями;

- товари, роботи, послуги;
- розрахунками з бюджетом (у тому числі з податку на прибуток);
- розрахунками зі страхування;
- розрахунками з оплати праці;
- Доходи майбутніх періодів;
- Інші поточні зобов'язання.

Інформація відносно зобов'язань, що представлена в четвертому розділі, відображається окремо, щоб надати користувачам звітності повне уявлення про стан підприємства щодо фінансових зобов'язань, які пов'язані з активами, що класифікуються як утримувані для продажу, а також про групи вибуття.

Сальдо кредиторської заборгованості в Балансі відображається розгорнуто, адже такий спосіб допомагає надати достовірну оцінку стану розрахунків підприємства з його кредиторами.

Кожна складова зобов'язань так чи інакше має конкретний вплив на показники підприємства. Наприклад, частка зобов'язань за товари, роботи та послуги у пасивах буде здійснювати вплив на ліквідність суб'єкта господарювання.

Кожен рядок, що наведений в Балансі має власний код, який передбачений для ідентифікації статей, а також стандартизації та спрощення обробки фінансових даних, аналізу та подачі звітності до контролюючих органів.

Приклад Балансу (форми № 1-м) ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» за звітний рік – 2023, яке звітує за спрощеною фінансовою звітністю, наведено в Додатку С.

Як бачимо з Додатку С, у частині пасивів підприємства міститься інформація виключно щодо поточних зобов'язань, тим часом як другий та четвертий розділ не містять числових значень. Таким чином, можна підсумувати, що в ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» відсутні довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення, а також відсутні зобов'язання, що пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття.

В структурі поточних зобов'язань ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» більшу частину займають короткострокові кредити, поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та інші поточні зобов'язання. Для більшого розуміння

важливості цих складових в частині зобов'язань, потрібно дослідити зміни в їх структурних елементах протягом останніх років на рис. 2.4.

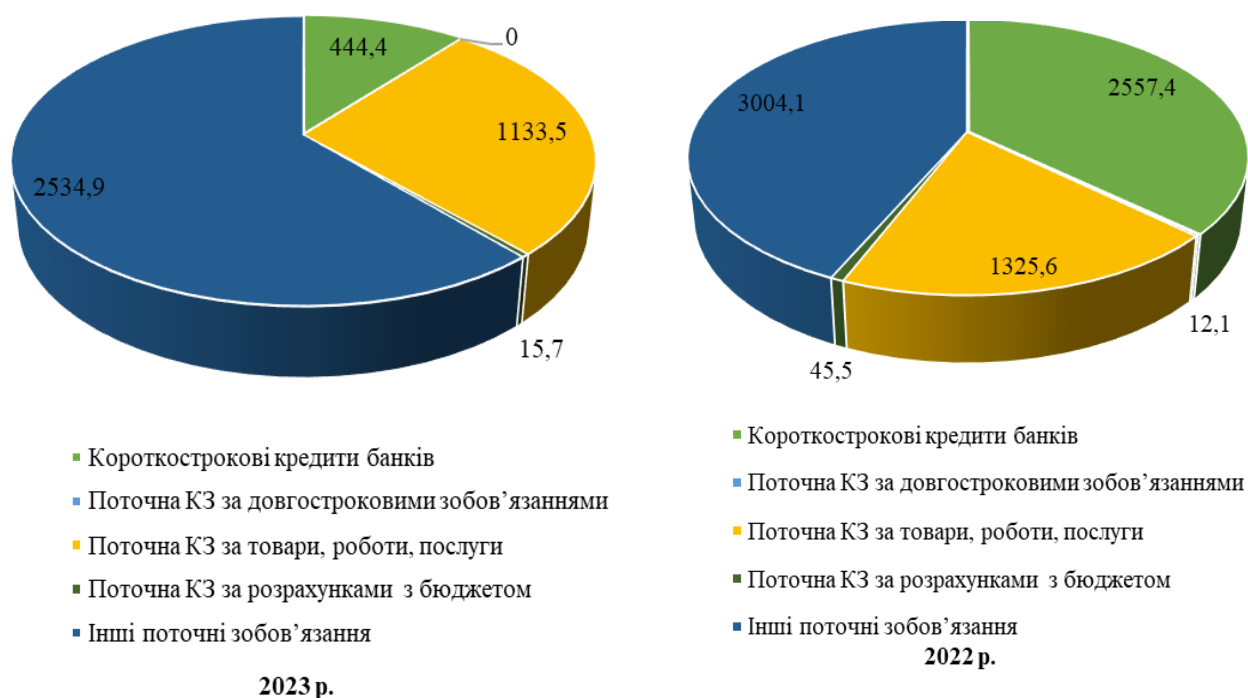

Рисунок 2.4 – Зміни ключових складових в структурі поточних зобов'язань, 2022-2023 рр.

Джерело: розроблено автором за інформацією ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ»

Як бачимо з рис. 2.4, сума поточних зобов'язань за короткостроковими кредитами змінилася в 2023 році, у порівнянні з 2022 роком, а саме зменшилася – це свідчить про те, що підприємство в 2023 році погасило значну частину короткострокових кредитів. Приблизно на однакових рівнях протягом років перебувають зобов'язання за товари, роботи, послуги та розрахунки з бюджетом. Помітно збільшилася частка інших поточних зобов'язань в 2023 звітному році.

Таким чином, стає зрозумілим, що кредиторська заборгованість займає важливу роль у фінансовому становищі компанії та в її звітах. Необхідно відстежувати її зміни в структурі пасивів підприємства та проводити аналіз.

Безперечно, система обліку кредиторської заборгованості потребує доволі суттєвих змін, які стосуються багатьох важливих аспектів. Неефективне управління поточними та довгостроковими зобов'язаннями може спричинити тиск на бізнес. Найчастішою проблемою, з якою стикаються більшість підприємств, є прострочена кредиторська заборгованість. За словами Рижук В. О.: «наявність

такої заборгованості свідчить про недостатню фінансову стійкість підприємства та є фактором низької інвестиційної привабливості бізнесу» [41, с. 135]. Крім того, наявність даної заборгованості може призвести до погіршення відносин підприємства із його кредиторами. Як правило, прострочена кредиторська заборгованість виникає у зв'язку з неефективними управлінськими рішеннями та відсутністю контролю за платежами. Для того щоб вирішити цю проблему, підприємство може запровадити додаткову класифікацію за критичністю оплати. Запропонований поділ представлено на рис. 2.5.

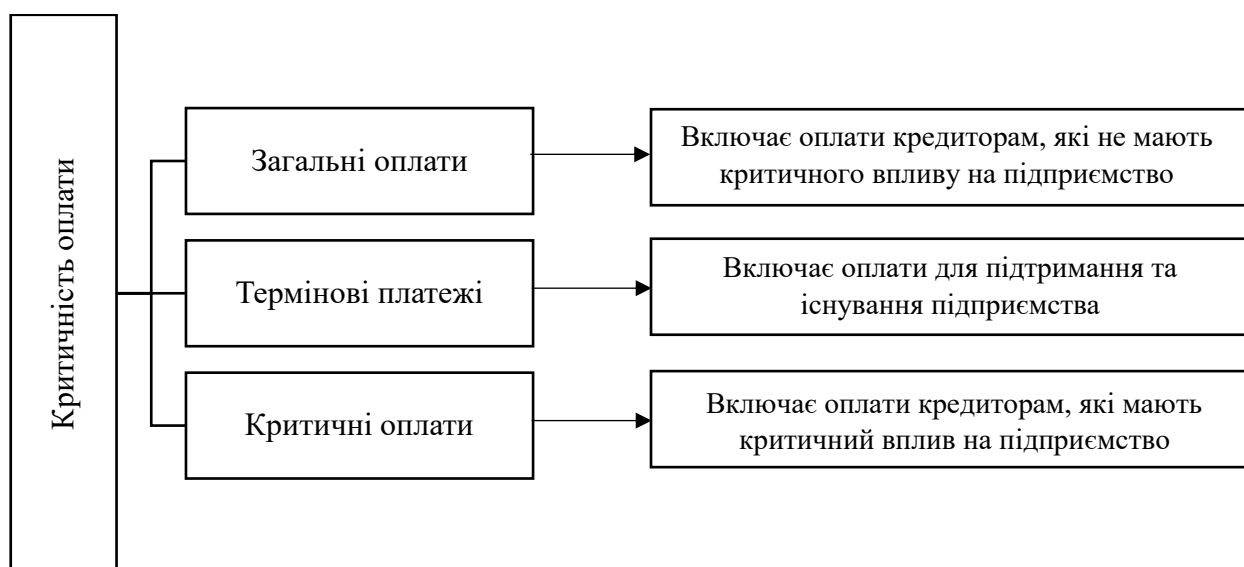

Рисунок 2.5 – Пропозиція розподілу кредиторської заборгованості за критичністю оплати

Джерело: розроблено автором

Таким чином, продемонстрована класифікація заборгованості за критичністю оплат на рис. 2.5 дозволить управлінському персоналу прийняти рішення щодо важливості погашення зобов'язань в конкретній послідовності.

Система обліку кредиторської заборгованості потребує значного вдосконалення в частині теоретичних та прикладних проблем, які заважають більшості українських підприємств здійснювати якісне управління. Це зумовлює потребу в комплексному розгляді щодо вдосконалення існуючих критичних моментів.

Пропозиції щодо вирішення існуючих проблем наведено в табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – Пропозиції вирішення проблем в системі обліку кредиторської заборгованості

№ з/п	Проблема	Пропозиція вирішення
1	Неузгодженість стосовно визначення терміну «кредиторська заборгованість»	Оновлення нормативно-правових положень, зокрема національних стандартів та введення чіткого визначення поняття.
2	Відсутність узгодження між правовим та обліковим законодавством	Включення юридичних зобов'язань у позабалансовому обліку та зазначення юридичних зобов'язань у примітках до фінансової звітності.
3	Відсутність процедури для прогнозування кредиторської заборгованості	Запровадити автоматизовану систему обліку, яка дозволяє прогнозувати кредиторську заборгованість на основі графіку платежів, та визначити відповідальних осіб для регулярного моніторингу.
4	Низький контроль за розрахунками з постачальниками	Регулярно проводити звіряння з постачальниками за допомогою актів звірок. Призначити відповідальну особу за контроль оплат.
5	Неефективний процес документообігу	Стандартизувати процеси документообігу, впровадити чіткий регламент руху документів і контрольні точки, щоб уникнути затримок.
6	Несвоєчасність отримання даних щодо виникнення кредиторської заборгованості	Створити звітність, яка буде сповіщати про нові зобов'язання та визначити строки подання інформації відповідальними підрозділами.
7	Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості не в допустимих значеннях	Визначити чинники, які спричиняють нестабільність співвідношення та розробити систему превентивних заходів.
8	Не прийняття до уваги зовнішніх чинників	Інтегрувати аналіз зовнішнього середовища в планування, враховуючи регуляторні фактори.
9	Відсутність регламенту процедур взаємозаліку заборгованостей	Впровадити регламент процедур взаємозаліку, визначивши умови, строки та відповідальних осіб для узгодження і документального оформлення.
10	Використання журнальної форми ведення обліку	Перейти на автоматизовану систему обліку, щоб підвищити оперативність управління даними.

Джерело: розроблено автором за даними [42, с. 5], [43, с. 35], [44, с. 7]

Як продемонстровано в табл. 2.6, система обліку кредиторської заборгованості має перелік проблемних моментів, які потрібно вирішувати. Запропоновані варіанти розв'язку можуть допомогти підприємствам більш ефективно управляти розрахунками з контрагентами щодо погашення зобов'язань.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Організаційні засади аналізу кредиторської заборгованості

Аналіз кредиторської заборгованості є важливою складовою управління підприємством. Його роль полягає в оцінці здатності компанії виконувати свої зобов'язання перед постачальниками та іншими контрагентами. Організаційні засади аналізу кредиторської заборгованості включають визначення методів, інструментів і процедур, що забезпечують систематичний підхід до вивчення та оцінки боргових зобов'язань підприємства.

Ефективний аналіз кредиторської заборгованості допомагає виявити не лише поточний стан зобов'язань, але й тенденції їх зміни, що може свідчити про фінансову стабільність або ризики неплатоспроможності. Він включає в себе комплекс заходів, таких як моніторинг термінів погашення боргів, оцінка умов угод, а також аналіз структури кредиторської заборгованості за різними категоріями – від розрахунків з постачальниками до зобов'язань перед бюджетом.

Організаційні засади аналізу передбачають використання сучасних інформаційних технологій для автоматизації процесів збору та обробки даних. Це дозволяє підвищити точність аналізу, а також забезпечити оперативне реагування на зміни в умовах господарювання. Важливим аспектом є формування звітності та рекомендацій для управлінських рішень на основі отриманих результатів.

В основному, підприємства розпочинають аналіз кредиторської заборгованості із дослідження її складових елементів та особливостей структури. Цю інформацію можна взяти з фінансових звітів, зокрема звіту про фінансовий стан за даними – форми №1 «Баланс» (форми 1-м для підприємств, що подають спрощену фінансову звітність). Після цього, наступним кроком є розрахунок питомої ваги кожного виду заборгованості, тобто її частки по відношенню до загальної суми. Щоб ефективно проаналізувати аналітичні показники,

підприємства мають брати до уваги аналогічні дані за певний період часу, наприклад 3 останні роки. В такому випадку, можна чітко зрозуміти, чи має та чи інша складова відхилення в своїх значеннях з плином часу. Як правило, використовується показники абсолютного та відносного відхилення. Основна різниця між ними в тому, що абсолютне відхилення розраховується як різниця між фактичним та базовим показником (наприклад минулий рік мінус поточний, поточний рік – базовий). Відносне відхилення розраховується як співвідношення однієї величини до іншої. Останнє дає в результаті відсоток. Навіть незначне відхилення від нормативних параметрів означає, що варто шукати корінь проблеми і розробляти способи для її вирішення.

Організаційні засади аналізу кредиторської заборгованості можна відобразити за допомогою моделі організаційно-методичного аналізу. На самому початку модель потребує узагальнення структури елементів кредиторської заборгованості. Це реалізується через аналіз відхилень (абсолютних та відносних), також досліджують закономірність змін в тенденціях статей за певний період.

Ключову мету аналізу кредиторської заборгованості можна представити наступними завданнями, наведеними на рис. 3.1.

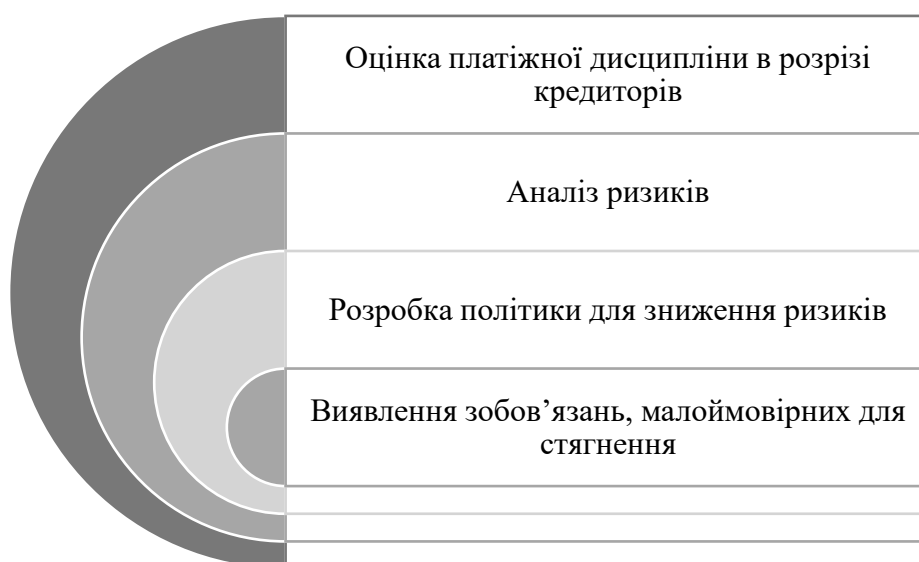

Рисунок 3.1 – Ключові завдання аналізу кредиторської заборгованості

Джерело: розроблено автором за даними [45, с. 39]

Представлені на рис. 3.1 завдання демонструють основні цілі, яких прагне досягти підприємство під час здійснення аналізу кредиторської заборгованості.

Після визначення ключових завдань, наступна організаційна засада аналізу кредиторської заборгованості полягатиме у дослідженні її складу за такими трьома основоположними елементами:

- внутрішня заборгованість (перед працівниками);
- зовнішня заборгованість (перед постачальниками, підрядниками);
- бюджетна заборгованість (перед державою).

Дослідження за даними елементами дасть підприємству загальну картину, відносно ситуації щодо аналізу кредиторської заборгованості.

Для користувачів управлінської інформації більш раціональним буде наведення аналітичних даних по кожній заборгованості.

Наступним етапом аналізу кредиторської заборгованості є аналіз заборгованості по податкам та іншим обов'язковим бюджетним платежам. Аналіз проводиться підприємствами за використання наступних джерел:

- фінансова звітність (Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал та примітки до фінансової звітності);
- первинні документи;
- договори.

За використанням представлених джерел стає можливим розрахувати показники та коефіцієнти, що характеризуватимуть фінансове становище підприємства.

Інші організаційні етапи, які може здійснити підприємство при аналізі кредиторської заборгованості полягають в наступному:

- Проведення аналізу щодо залучення комерційних та банківських кредитів.
- Прогнозування руху грошових коштів для планування платежів.
- Автоматизація обліку для мінімізації ризику помилок.
- Оцінка впливу кредиторської заборгованості на ліквідність підприємства.
- Формування резервів для покриття можливих збитків.

Для аналізу кредиторської заборгованості управлінський персонал може застосовувати наступний ряд коефіцієнтів:

- коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості. Даний показник призначений щоб визначити число оборотів, які здійснила кредиторська заборгованість протягом визначеного періоду – як правило рік;
- середній строк оборотності кредиторської заборгованості. Цей показник вказує на період, протягом якого підприємство використовує кошти своїх постачальників і підрядників;
- коефіцієнт рентабельності кредиторської заборгованості. Даний коефіцієнт використовують, щоб оцінити ефективність використання позикових коштів.
- коефіцієнт покриття. Призначений для виявлення грошового значення кредиторської заборгованості, яке припадатиме на одну гривню обороту із закупівлі;
- співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості. Цей показник призначений для характеристики політики комерційного кредитування, а також досліджує взаємний вплив кредиторської та дебіторської заборгованості на платоспроможність і ліквідність. На думку Пеняк Ю. С. та Мосьпан О.Д., даний коефіцієнт показує, чи достатньо на підприємстві коштів, які будуть отримані від його дебіторів, для погашення найбільш строкових зобов'язань [46, с. 267].

Зазначені коефіцієнти можуть належним чином співставити всю необхідну характеристику для чіткого аналізу кредиторської заборгованості. Під час аналізу заборгованості за даними коефіцієнтами слід оцінити умови її виникнення, строки погашення, вплив на використання ресурсів, а також можливість залучення додаткових фінансових джерел.

Для повноти аналізу кредиторської заборгованості підприємствами також розраховуються показники фінансової стійкості, до таких належать:

1. коефіцієнт фінансової залежності;
2. коефіцієнт фінансової незалежності.

Перший показник визначає залежність компанії від зовнішнього фінансування. Тобто, на яку частину активи підприємства сформовані позиковими коштами.

Натомість, другий показник потрібен, щоб зрозуміти, яку частину боргів підприємство може погасити власними зусиллями.

Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, рекомендують до використання коефіцієнт Бівера та коефіцієнт забезпечення власними засобами [47]. Даний показник передбачає розрахунок співвідношення прибутку та амортизації до позикового капіталу підприємства. Коефіцієнт можна застосовувати в таких цілях:

1. Аналіз кредитоспроможності підприємства.
2. Визначення рівня фінансового ризику, пов'язаного із залученням позикового капіталу.
3. Оцінка ефективності використання позикових коштів.

Коефіцієнт забезпечення власними засобами – показник, який відображає частку власних коштів підприємства у загальній структурі фінансування його оборотних активів. Його основна мета – оцінка фінансової стабільності підприємства, а також здатності покривати потреби в оборотних коштах за рахунок власних ресурсів.

Щоб отримувати більш об'єктивні значення показників, варто враховувати ряд інших, не менш важливих факторів, зокрема стан ліквідності та платоспроможності підприємства.

Представлені показники дозволяють підприємству здійснити аналіз його зобов'язань. Для того щоб управління ними відбувалося ефективно, варто не брати значення кожного показника окремо, а розраховувати та аналізувати комплексно, оскільки кожен із представлених коефіцієнтів доповнює один одного. Крім того, за допомогою коефіцієнтів, управлінці зможуть дати характеристику структурі кредиторської заборгованості, її сутності у складі пасивів, а також її безпосередньому впливу на платоспроможність та визначення прибутку.

3.2 Структурний аналіз кредиторської заборгованості на підприємстві

У сучасних умовах господарювання, де конкуренція зростає, а фінансові ризики збільшуються, детальний аналіз кредиторської заборгованості стає необхідним для підтримки стабільності підприємства. Для ефективного аналізу кредиторської заборгованості підприємства використовують різноманітні способи та методи, які б дозволили надати комплексну оцінку. Одним із таких методів є структурний аналіз. Структурний аналіз кредиторської заборгованості на підприємстві є важливим інструментом для оцінки фінансового стану та ефективності управління зобов'язаннями. Він дозволяє виявити не лише обсяги боргів, але й їх структуру, терміни погашення та взаємозв'язки з постачальниками і кредиторами.

Структурний аналіз кредиторської заборгованості варто розпочинати із характеристики зобов'язань підприємства в головному фінансовому звіті – Балансі. ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» в структурі поточних зобов'язань має наступні складові елементів:

1. Короткострокові кредити банків;
2. Поточна кредиторська заборгованість;
3. Доходи майбутніх періодів;
4. Інші поточні зобов'язання.

Для чіткості аналізу структурних змін, що відбувалися протягом останнього періоду, необхідно провести горизонтальний аналіз. Основна задача горизонтального аналізу – порівняти значення окремих елементів кредиторської заборгованості за різні періоди.

Такий метод допоможе надати характеристику про якісні зміни кредиторської заборгованості в розрізі пасивів підприємства. Розрахунок складових поточних зобов'язань на ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» представлено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1 – Горизонтальний аналіз складових поточних зобов'язань ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», 2023 р.

Складова поточних зобов'язань	На початок року	На кінець року	Абсолютне відхилення	Темп зростання, %	Темп приросту, %
Короткострокові кредити банків	2557.40	444.40	(2113.00)	17	(83)
Поточна кредиторська заборгованість за:	4386.80	3715.90	(670.90)	85	(15)
1) довгостроковими зобов'язаннями;	12.10	0	(12.10)	0	100
2) товари, роботи, послуги	1325.60	1133.50	(192.10)	86	(14)
3) розрахунками з бюджетом	45.50	45.50	0	100	0
4) розрахунками зі страхування	0	0	0	0	0
5) розрахунками з оплати праці	0	0	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	3004.10	2534.90	(469.20)	84	(16)

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», [48, с. 177]

Розрахунок горизонтального аналізу, наведений в табл. 3.1, чітко відображає зміни в структурній частині протягом року. Можна побачити, що майже всі елементи поточних зобов'язань мають від'ємні значення абсолютних відхилень. Це означає, що підприємство поступово погашає свої зобов'язання. Темп зростання характеризує, на скільки процентів значення поточних зобов'язань на кінець року більше ($\geq 100\%$) чи менше ($\leq 100\%$) значень на початок року. З розрахунків видно, що всі складові на кінець року зменшилися, окрім поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом – тобто підприємство не погасило зобов'язання з податку на прибуток. Темп приросту потрібен, щоб визначити, на скільки відсотків значення складових на кінець року відрізняється від значення на початок року. Цей показник розраховується шляхом віднімання 100 % від значення показника темпу зростання.

Наступний момент аналізу кредиторської заборгованості в структурі зобов'язань підприємства можна здійснити за допомогою вертикального аналізу. Даний метод полягає в розрахунку відносних показників. Ключова мета вертикального аналізу – здійснити розрахунок питомої ваги окремих складових одного періоду відносно іншого.

Для оптимальної характеристики складових кредиторської заборгованості, розглянемо вертикальний аналіз в табл. 3.2.

Таблиця 3.2 – Вертикальний аналіз складових поточних зобов'язань ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», 2021-2023 рр.

Складові поточних зобов'язань	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення	
				2022/2021	2023/2021
Короткострокові кредити банків	2582.90	2557.40	444.40	(25.50)	(2138.50)
Поточна кредиторська заборгованість за:	695.6	4386.80	3715.90	3691.20	3020.30
6) довгостроковими зобов'язаннями;	51.70	12.10	0	(39.60)	(51.70)
7) товари, роботи, послуги	600.80	1325.60	1133.50	724.80	532.70
8) розрахунками з бюджетом	9.50	45.50	45.50	36.00	36.00
9) розрахунками зі страхування	0.10	0	0	(0.10)	(0.10)
10) розрахунками з оплати праці	33.50	0	0	(33.50)	(33.50)
Інші поточні зобов'язання	1395.75	3004.10	2534.90	1608.35	1139.15

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ»

Для аналізу додатково взято дані зі Звіту про фінансовий стан за період 2021-2022 рр. (Додаток Т). Базовим періодом для порівняння в табл. 3.2 взято 2021 рік, щоб порівняти складові поточних зобов'язань комплексно за останні три роки. Підприємство в цілому демонструє прогрес у зниженні боргового навантаження,

наприклад, спостерігається ліквідація деяких зобов'язань – за розрахунками зі страхуванням та оплатою праці. Проте водночас ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» накопичує зобов'язання в інших категоріях, що потребує додаткового контролю.

Таким чином вертикальний та горизонтальний аналіз дозволяють всебічно оцінити фінансову структуру підприємства та зміни в його зобов'язаннях. Разом ці методи забезпечують глибоке розуміння процесів на підприємстві та допомагають прогнозувати можливі труднощі та визначати напрями для покращення фінансової стратегії.

Структурний аналіз кредиторської заборгованості чітко проявляється в аналізі коефіцієнтів, що всебічно характеризують її складові. Для більшої наочності, варто розглянути ключові формули для подальших розрахунків.

Щоб розрахувати рентабельність кредиторської заборгованості прийнято використовувати відповідний коефіцієнт, що розраховується за формулою:

$$K_p = \frac{ЧП}{КЗ_k}, \quad (3.1)$$

де K_p – коефіцієнт рентабельності кредиторської заборгованості;

$ЧП$ – чистий прибуток за звітний період;

$КЗ_k$ – кредиторська заборгованість на кінець періоду.

Для розрахунку коефіцієнту покриття кредиторської заборгованості використовують коефіцієнт, що розраховується за наступною формулою:

$$K_n = \frac{K_c}{\Gamma_k}, \quad (3.2)$$

де K_n – коефіцієнт покриття;

K_c – середня кредиторська заборгованість за звітний період;

Γ_k – грошові кошти.

Щоб визначити співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, використовують наступний показник та формулу:

$$C_{дз/кз} = \frac{ДЗ}{КЗ}, \quad (3.3)$$

де $C_{дз/кз}$ – співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості;

$ДЗ$ – дебіторська заборгованість за звітний період;

$КЗ$ – кредиторська заборгованість за звітний період.

Як бачимо, представлені формули допомагають розкрити особливості розрахунків кожного коефіцієнта.

Розрахунки даних показників проведені на основі фінансових звітів підприємства ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ». Представлені значення наведені в табл. 3.3.

Таблиця 3.3 – Розрахунок аналітичних коефіцієнтів кредиторської заборгованості на ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», 2023 р.

Показник	Розрахунок	Нормативне значення
Коефіцієнт рентабельності кредиторської заборгованості	$K_p = \frac{312.55}{4128.40} = 0.08 \quad (3.1)$	Показник рухається в бік збільшення
Коефіцієнт покриття	$K_n = \frac{1133.50+15.70}{20442.00} = 0.06 \quad (3.2)$	Показник рухається в бік зменшення
Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	$C_{\text{дз/кз}} = \frac{2854.40}{1149.20} = 2.48 \quad (3.3)$	В межах одиниці

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», [49, с. 69]

Представлені коефіцієнти в табл. 3.3 були проаналізовані на основі Звіту про фінансовий стан та Звіту про прибутки та збитки, останній наведений в Додатку У.

Дані показники демонструють фінансове становище компанії в частині зобов'язань. Коефіцієнт рентабельності ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» необхідно порівняти з аналогічним показником попереднього періоду, щоб зрозуміти – в якому руслі він рухається та зробити відповідні висновки:

$$K_{p_{2022}} = \frac{564.10}{1325.60+45.50} = 0.41$$

Розрахувавши значення показника 2022 звітного року, стає очевидним, що коефіцієнт рухається в бік зменшення, що є ненормативною ситуацією. Можна зробити висновок, що підприємство не зовсім ефективно використовує залучені кошти.

Аналогічно варто розрахувати показник коефіцієнту покриття за попередній період:

$$K_{n2022} = \frac{1325.60 + 45.50}{29818.70} = 0.05$$

За нормативним напрямком, даний показник повинен рухатися в бік зменшення, однак спостерігається зворотна ситуація. У порівнянні з 2022 роком, коефіцієнт збільшився в значенні на одну соту. Хоч зростання є не надто значним, це свідчить про зростаючу залежність підприємства від кредиторів.

Зрештою, крайній показник – співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості – потрібен щоб оцінити ліквідність та платоспроможність товариства. Розрахований показник перевищує значення норми, яке має бути в межах одиниці. Це може говорити про кілька речей, зокрема вказувати на замороженість ресурсів підприємства в оборотних коштах та недостатньо ефективне управління.

Для повноти картини, доцільно здійснити розрахунок коефіцієнтів фінансової залежності та фінансової незалежності.

$$K_3 = \frac{3_d + 3_k}{A}, \quad (3.4)$$

де K_3 – коефіцієнт фінансової залежності;

3_d – довгострокові зобов'язання на кінець періоду;

3_k – короткострокові зобов'язання на кінець періоду;

A – активи на кінець періоду.

$$K_3 = \frac{0 + 4128.40}{6182.00} = 0.67$$

Для даного показника нормативне значення є меншим за 0.7, отже коефіцієнт залежності перебуває в гарному стані.

Формула коефіцієнту незалежності наступна:

$$K_{H3} = \frac{BK}{BB}, \quad (3.5)$$

де K_{H3} – коефіцієнт незалежності;

BK – власний капітал на кінець періоду;

BB – валюта балансу.

$$K_{H3} = \frac{2053.60}{6182.00} = 0.33$$

Нормативне значення даного показника перебуває в діапазоні від 0.5 до 0.6, позитивним також буде незначне перевищення. В даному випадку коефіцієнт

незалежності ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» перебуває нижче нормативного значення. Підприємству варто звернути увагу на даний коефіцієнт, так як його не нормативне значення може означати слабку стійкість становища підприємства і, як результат, йому доведеться залучати більше позикових коштів.

Таким чином, комплексна характеристика аналітичних показників кредиторської заборгованості дала змогу зрозуміти, що у ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», безперечно, є ряд важливих моментів, які треба вдосконалювати. Вчасне залагодження ряду проблемних аспектів стане превентивним заходом для уникнення погіршення стану поточної ситуації.

Надалі потрібно проводити регулярний контроль та моніторинг аналітичних показників кредиторської заборгованості.

3.3 Аналіз рівня оборотності як основа удосконалення управління кредиторською заборгованістю на підприємстві

В поточних ринкових умовах, ефективне управління кредиторською заборгованістю є критично важливим аспектом фінансово-господарської діяльності підприємства.

Кредиторська заборгованість підприємства виступає джерелом запозичених для покриття оборотних активів, проте може мати негативний вплив на формування фінансів підприємства [50, с. 51].

Основні етапи аналізу оборотності кредиторської заборгованості включають:

- Оцінка динаміки показників оборотності. Аналіз змін у показниках періоду оборотності кредиторської заборгованості за декілька звітних періодів. Це дозволяє виявити тенденції: чи підприємство швидше або повільніше погашає свої зобов'язання. Позитивна динаміка свідчить про ефективне управління, а негативна – про можливі фінансові труднощі.

- Порівняння із нормативними значеннями. Порівнюється період оборотності кредиторської заборгованості із встановленими нормами. Відхилення

можуть вказувати на проблеми з платоспроможністю або, навпаки, на недовикористання кредиторських ресурсів.

– Ідентифікація причин відхилень. Аналізуються фактори, які вплинули на відхилення показників від норми. Наприклад, затримки в надходженні грошових коштів, зміна умов співпраці з постачальниками або неефективне управління фінансами. Це допомагає виявити джерела ризиків і знайти можливі способи їх мінімізації.

– Розробка та впровадження рішень. На основі виявлених причин відхилень пропонуються рішення, спрямовані на покращення ситуації. Це можуть бути зміна умов співпраці з постачальниками, автоматизація облікових процесів, оптимізація строків погашення зобов'язань чи залучення короткострокових фінансів. Ефективність запропонованих рішень впливатиме на динаміку подальших періодів.

За рахунок аналітичних показників, можна надавати характеристику кредиторській заборгованості за визначений період. Одними із таких показників є коефіцієнт оборотності та середній строк оборотності кредиторської заборгованості.

Формула коефіцієнту оборотності наступна:

$$K_{Об. к.} = \frac{\Gamma_K}{K_C}, \quad (3.6)$$

де $K_{Об. к.}$ – коефіцієнт оборотності;

Γ_K – грошові кошти;

K_C – середня кредиторська заборгованість за звітний період.

Щоб розрахувати значення коефіцієнту оборотності для ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», необхідно звернутися до фінансових звітів, а саме Баланс та Звіт про фінансові результати.

Нормативне значення показника можливо оцінити, якщо порівнювати принаймні два періоди. Для цього необхідно розрахувати коефіцієнт для 2022 та 2023 років. Розрахунки представлені в табл. 3.4.

Таблиця 3.4 – Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості на ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», 2022-2023 р.р.

Показник	2022	2023
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$K_{Об. к.} = \frac{29818.70}{1325.60+45.50} = 21.75$	$K_{Об. к.} = \frac{20442.00}{1133.50+15.70} = 17.79$

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», [49, с. 69]

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості демонструє кількість оборотів, що були здійснені протягом звітного року. В випадку 2023 року значення сягає більше 17 оборотів. Бачимо, що в порівнянні з 2022 роком, кількість оборотів зменшилася. Це означає, що для ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» характерне зростання покупок у кредит.

Формула коефіцієнту середнього строку оборотності кредиторської заборгованості є наступною:

$$Сер. ст. Об. к. = \frac{360}{K_{Об. к.}}, \quad (3.7)$$

де $Сер. ст. Об. к.$ – середній строк оборотності кредиторської заборгованості;

$K_{Об.к.}$ – коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості.

Розрахунок за даними 2023 звітного періоду наступний:

$$Сер. ст. Об. к. = \frac{360}{17.79} = 20.24 \text{ днів}$$

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості зосереджує увагу на період, протягом якого підприємство використовує кошти своїх кредиторів – постачальників і підрядників. Нормативне значення показника здебільшого залежить від особливостей галузі, в якому воно функціонує. Найчастіше, це значення коливається в межах від 30 до 90 днів. Згідно проведеного аналізу, підприємство в середньому розраховується зі своїми кредиторами за 20 днів, що можна вважати позитивним моментом.

Проведений аналіз дає змогу комплексно оцінити стан розрахунків підприємства, виявити потенційні резерви покращення фінансової дисципліни та раціоналізації політики управління кредиторською заборгованістю. Аналіз рівня оборотності кредиторської заборгованості є основою для вдосконалення управлінських рішень на підприємстві.

Для того, щоб покращити стан аналітичних показників на підприємстві ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» було розроблено наступні рекомендації:

1. Провести переговори з постачальниками, переглянути умови контрактів. Це дозволить ефективніше використовувати кошти для фінансування оборотного капіталу.
2. Оптимізувати структуру фінансування для підтримки балансу між строками погашення кредиторської заборгованості і потребами підприємства.
3. Регулярно переглядати показники оборотності та співвідносити їх із галузевими нормативами для своєчасного виявлення відхилень.
4. Проводити регулярний аналіз структури кредиторської заборгованості, щоб уникати концентрації боргу на одному постачальнику.
5. Переглянути структуру фінансування для зменшення залежності від кредиторських ресурсів.
6. Розробити стратегію управління грошовими потоками для запобігання касовим розривам і збереження позитивної динаміки платоспроможності.
7. Залучити програмні забезпечення для аналізу фінансових показників. Це дозволить з оперативністю реагувати на відхилення.

Таким чином, аналіз оборотності кредиторської заборгованості є важливою складовою загального аналізу. Представлені коефіцієнти допомагають визначити сучасний стан системи та сформулювати подальші рекомендації.

ВИСНОВКИ

Побудова системи обліку та аналізу кредиторської заборгованості відіграє значну роль в управлінні діяльності підприємств. Правильно організована система дозволяє ефективно контролювати фінансові зобов'язання, оптимізувати грошові потоки та забезпечувати стійкість відносин із кредиторами.

Для того щоб система обліку та аналізу кредиторської заборгованості функціонувала відповідним чином, потрібно розуміти її економічний зміст. Було узагальнено наступне визначення для поняття «кредиторська заборгованість» – це сукупність зобов'язань підприємства перед його кредиторами (фізичними та юридичними особами), які забезпечують його фінансовими ресурсами на умовах відстрочки платежу та впливають на платоспроможність.

Було розглянуто основні моменти, які стосуються класифікації кредиторської заборгованості у складі зобов'язань. Зрештою, було з'ясовано, що дана система має широкую класифікацію за видами розрахунків та понад восьми інших ознак. Оцінка кредиторської заборгованості здійснюється в залежності від виду зобов'язання.

Аналіз нормативно-правової бази регулювання кредиторської заборгованості визначає основні моменти, які стосуються визнання, оцінки, списання. Нормативні джерела потребують актуалізації, у зв'язку зі швидкістю розвитку технологій та впливами зовнішніх дестабілізуючих факторів.

Система наповнена рядом теоретичних та прикладних проблем, що можуть бути перешкодою для здійснення ефективного управління. Основна теоретична проблема – наповненість нормативно-правових джерел регулювання кредиторської заборгованості. Основна прикладна проблема – неправильно налаштований процес обліку та контролю за виконанням зобов'язань перед кредиторами підприємства.

Отже, теоретичні основи даної системи полягають в усвідомленні сутності кредиторської заборгованості, визначенні її ключових характеристик та розумінні нормативно-правового наповнення.

Після розгляду основоположних характеристик системи кредиторської заборгованості, було визначено особливості формування облікової політики. Характеристика об'єктів та елементів облікової політики в частині зобов'язань дала змогу зрозуміти важливість даного документу. Розглянутий наказ про облікову політику ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» допоміг проаналізувати не тільки основні її розділи, а й запропонувати ряд шляхів для вдосконалення. Серед таких, зокрема, впровадження політики управління ризиками.

В частині документування операцій по розрахункам з кредиторської заборгованості, були наведені основні первинні документи та їх характеристику. Загально, документи, що використовуються під час обліку можна умовно поділити на два типи: перший тип документів підтверджує виникнення зобов'язань, а другий – їх погашення.

Синтетичний та аналітичний облік кредиторської заборгованості був представлений з точки зору системи рахунків та відповідних субрахунків, за якими вони обліковуються. Наведений перелік заходів порівняння синтетичних та аналітичних рахунків надасть підприємствам змогу належним чином обліковувати кредиторську заборгованість.

Представлено основний фінансовий звіт, у якому відображається характеристика складових кредиторської заборгованості. На прикладі форми 1-м, за якою звітує ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», було надано характеристику трьох розділів в частині пасивів. Також представлено пропозиції вирішення існуючих проблем в системі обліку кредиторської заборгованості.

Таким чином, дослідження стану системи обліку кредиторської заборгованості на ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» в частині облікової політики, документування, синтетичного та аналітичного обліку дозволило виявити проблемні моменти та запропонувати можливі шляхи для їх розв'язання.

Аналіз системи кредиторської заборгованості є ключовим елементом щодо управління діяльністю підприємства. З огляду на це, було розглянуто організаційні засади аналізу кредиторської заборгованості, а саме визначення основних етапів його здійснення. Була надана характеристика основним коефіцієнтам, що

використовуються для розрахунку поточного стану зобов'язань на підприємстві. Здійснене узагальнення структурного аналізу дозволило надати характеристику зобов'язань та розрахувати аналітичні показники для ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ». Також були наведені особливості розрахунку вертикального та горизонтального аналізів кредиторської заборгованості. Зрештою, було проаналізовано рівень оборотності кредиторської заборгованості на ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ». Частина розрахованих коефіцієнтів не відповідала нормативним значенням, тому було сформовано рекомендації для покращення стану аналітичних показників.

Аналіз системи кредиторської заборгованості дозволив зрозуміти, що його наявність є обов'язковою при дослідженні фінансового стану підприємства. Це важливий інструмент для управлінського персоналу та інших користувачів фінансової інформації.

Отже, ефективне управління підприємством напряду залежить від стану системи обліку та аналізу кредиторської заборгованості. Щоб правильно організувати та контролювати таку систему, підприємство має перш за все розуміти важливість її значення, а також приділяти увагу внутрішнім особливостям і пам'ятати про зовнішні умови. Чіткість та моніторинг системи кредиторської заборгованості дозволить забезпечити фінансову стійкість та знизити можливі ризики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голуб Н.О. Облік кредиторської заборгованості. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. № 42. С. 352 – 355. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2020/42_2020_ukr/61.pdf (дата звернення: 09.09.2024).
2. Круковська О.В. Особливості обліку розрахунків із постачальниками, підрядниками та кредиторської заборгованості аграрних підприємств. *Таврійський науковий вісник*. 2021. Вип. № 5. С. 123 – 130. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/139> (дата звернення: 09.09.2024).
3. Єрмолаєва М.В., Злепко І.Р. Кредиторська заборгованість в світі міжнародних та національних стандартів обліку. *Збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін»* 2020. С. 275 – 277. URL: <https://eprints.cdu.edu.ua/4663/1/zbirnik22.10.2020.pdf#page=275> (дата звернення: 09.09.2024).
4. Кусик Н.Л., Шатковська М.С. Управління кредиторською заборгованістю підприємства: обліково-аналітичний аспект. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*, 2019. Вип. № 18. С. 105 – 119. URL: <http://rinek.onu.edu.ua/article/view/177077> (дата звернення: 09.09.2024).
5. Ходаківська Л.О., Змієвська А.О. Кредиторська заборгованість: класифікація в обліку та відображення у фінансовій звітності. *Trends in the development of modern scientific thought*. 2020. Вип. № 10. С. 183 – 188. URL: <http://surl.li/dzhxllk> (дата звернення: 10.09.2024).
6. Хромушина Л.А. Напрями управління заборгованістю підприємства. *Теорія та практика управління розвитком економіки : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. 2019. С. 447 – 449. URL: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/7949/1/3.pdf> (дата звернення: 10.09.2024).
7. D. Annand, H. Dauderis. *Introduction to Financial Accounting*. 2023. 833 с. URL:

http://thuviensok.ktkk.edu.vn:8080/jspui/bitstream/BETU_TV/3327/1/DauderisAnnand-IntroFinAcct.pdf (дата звернення: 10.09.2024).

8. Спіцина Н.В, Кравцова С.В. Зобов'язання: сутність, класифікація, облік. *Держава та регіони: Економіка та підприємництво*. 2020. Вип. 2. С. 228 – 233. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2020/2_2020/40.pdf (дата звернення: 13.09.2024).

9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 03.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 13.09.2024).

10. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ № 73 від 07.02.2013 р. / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 13.09.2024).

11. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ № 20 від 31.01.2000 р. / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0725-99> (дата звернення: 18.09.2024).

12. Тебенко Ю.М., Назаренко О.В. Класифікація поточних зобов'язань для цілей обліку суб'єктів господарювання. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації*. 2022. С. 145 – 147. URL: https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/10272/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9C%D0%9D%D0%9F%D0%9A_%D0%A1%D0%9D%D0%90%D0%A3%2022.11.2022%20%20%28%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%80%29.pdf#page=146 (дата звернення: 19.09.2024).

13. МСФЗ (IFRS) 13 «Оцінка справедливої вартості». URL: https://www.mof.gov.ua/storage/files/IFRS-13_ukr_2016.pdf (дата звернення: 21.09.2024).

14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 (МСБО 37). Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051#Text (дата звернення: 21.09.2024).
15. Тонконог К.Г., Болдовська, К.П. Нормативно-правова база обліку розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками. 2023. С. 216 – 218. URL: <https://api.dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/a165daa2-7e0f-4fd4-9464-8533aa5bacfc/content> (дата звернення: 21.09.2024).
16. Кулинич М., Мельник К., Садовська І., Мельник, Д. Нормативно-правове забезпечення обліку та контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2024. Вип. № 3. С. 42 – 50. URL: <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/929/762> (дата звернення: 23.09.2024).
17. Гевлич І.Г., Бабій А.В. Економічний зміст заборгованості перед постачальниками та підрядниками в рамках прийняття управлінських рішень. *Економіка і організація управління*. 2019. Вип. № 3. С. 30 – 38. URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/7739-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-15547-1-10-20200129%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/7739-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-15547-1-10-20200129%20(2).pdf) (дата звернення: 24.09.2024).
18. Любар О.О. Облікове забезпечення управління розрахунками з контрагентами за товарними операціями. *Агросвіт*. 2020. Вип. № 1. С. 48 – 60. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3058&i=7> (дата звернення: 24.09.2024).
19. Рибалко О.М., Бондаренко А.В. Облік кредиторської заборгованості та її аналіз. *Проблеми економіки*. Вип. № 3 (53). 2022. С. 137 – 142. URL: <https://www.proquest.com/openview/0cf6739c61be8b154c24eaeac5d42c16/1?pq-origsite=gscholar&cbl=2048964> (дата звернення: 05.10.2024).
20. Колдуелл Д., Нідлз Б. та Х. Андерсон Х. Принципи бухгалтерського обліку. С. 460.

21. Кузуб М.В., Пархоменко Д. Особливості обліку дебіторської заборгованості. 2021. С. 222 – 224. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/53929/1/222_Kuzub_Parkhomenko.pdf (дата звернення: 05.10.2024).
22. Мулик Т.О., Томчук О.Ф., Федоришина Л.І. Аналітичне забезпечення заборгованості підприємства в умовах антикризового управління. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. Вип. № 1, 146 – 160. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/efmapnp_2019_1_14.pdf (дата звернення: 07.10.2024).
23. Глушко А.Д., Пиріг Я.М. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства в системі заходів стабілізації фінансового стану підприємства. *Збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції*. 2023. С. 184 – 186 URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/15009> (дата звернення: 08.10.2024).
24. Швайко Н. Сучасний стан облікової політики підприємства. *Секція I. Стан і розвиток бухгалтерського обліку, як науки та практичної діяльності*. 2019. С. 33 – 35. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/16915/1/14.pdf> (дата звернення: 08.10.2024).
25. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 Дата оновлення: 18.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text> (дата звернення: 11.10.2024).
26. Сердюк В.М. та ін. Облікова політика: Навчальний посібник. Під загальною редакцією В.М. Сердюк. 2019. 307 с.
27. Новицька Н.В. Облікова політика як інструмент організації бухгалтерського обліку розрахункових операцій. *Економіка та держава*. 2021. Вип. №11. С. 96 – 99. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2011/29.pdf (дата звернення: 11.10.2024).
28. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 Дата

оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення: 13.10.2024).

29. Томашкевич С.Д. Особливості обліку забезпечення оплати відпусток. *Збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції*. 2020. 80 – 82. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/Economic_Department/ZBIRNUK%20NEZ%206%20VN_PSK%202020/ZBD086D0A0NIK_TEZ_6_VSNPK_14_06_2020.pdf#page=81 (дата звернення: 15.10.2024).

30. Самборський, О.В. Суттєвість в аудиті та обліку. 2020. С. 387 – 389. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/be22ba06-dd4c-4632-932b-f66970fbbead/content> (дата звернення: 17.10.2024).

31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 24 (МСБО 24). Розкриття інформації про пов'язані сторони URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-24_ukr_2016.pdf (дата звернення: 18.10.2024).

32. Накладна. Інвойс. Договір. Контракт: навчальний посібник / за заг. ред. Пістунів І.М., Кабаченко Д.В. Дніпро: НТУ «ДП», 2023. 309 с. URL: <https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/163559/NIDC.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 23.10.2024).

33. Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 23.10.2024).

34. Кім К.В. , Продащук С.М., Ковальова О.В. Правове супроводження експедиторської діяльності. Конспект лекцій. 2022. 60 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/9793/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf> (дата звернення: 25.10.2024).

35. Гладій І., Майстер Л., Откаленко О. Організація обліку розрахунків з постачальниками. *Науково-практичний журнал «Наука та інновації»*. 2023. С. 96 – 104. URL: <https://desymp.promonograph.org/index.php/sge/article/view/sge20-03-004> (дата звернення: 25.10.2024).

36. Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. Акт звірки взаємних розрахунків як необхідний елемент управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції*. 2020. С. 621 – 622. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7566f732-6615-48ee-8d9a-e29122578285/content> (дата звернення: 27.10.2024).

37. Кусик Н.Л., Шатковська М.С. Управління кредиторською заборгованістю підприємства: обліково-аналітичний аспект. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2019. Т. 18, вип. № 2 (42). С. 105 – 119. URL: <http://rinek.onu.edu.ua/article/view/177077/177339> (дата звернення: 27.10.2024).

38. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 Дата оновлення: 23.02.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 29.10.2024).

39. Склярчук І.П., Гузей Н.С. Удосконалення обліку та управління кредиторською заборгованістю підприємства в умовах нестабільності. *Підприємництво і торгівля*. 2022. Вип. № 33. С. 71 – 79. URL: <http://www.journals-lute.lviv.ua/index.php/pidpr-torgi/article/view/1164/1099> (дата звернення: 29.10.2024).

40. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : Наказ № 39 від 25.02.2000 р. / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text> (дата звернення: 29.10.2024).

41. Рижук Ю.О. Проблеми облікового забезпечення управління кредиторською заборгованістю підприємства та шляхи їх подолання. *Матеріали II Міжнародної наукової студентської конференції “Молодь і науковий прогрес у соціально-економічному та освітньому просторі суспільства”*. 2020. С. 134 – 135. URL: https://kpdi.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Zbirnyk-tez_2020_stud.pdf#page=134 (дата звернення: 30.10.2024).

42. Бурлан С.А. Облікові аспекти управління кредиторською заборгованістю підприємства. *Ефективна економіка*. Вип. № 1. 2021. С. 1 – 7. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/78.pdf (дата звернення: 31.10.2024).

43. Пильнова В.П. Дотримання балансу дебіторської та кредиторської заборгованості як показник стабільного фінансового стану підприємства. Інвестиції: практика та досвід. Вип. № 1. 2020. С. 33 – 38. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6969&i=4> (дата звернення: 31.10.2024).

44. Лисак О.П. Економічна сутність дебіторської та кредиторської заборгованості. *Економічні науки*. Вип. № 10. 2020. С. 6 – 8. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2617-7064/article/view/782/801> (дата звернення: 01.11.2024).

45. Бабенко В.П., Клепікова С.В. Вдосконалення управління кредиторською заборгованістю підприємства. *Вісник Національного технічного університету ХПІ “Економічні науки”*. 2020. Вип. № 6 (8). С. 38 – 44. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/803f11b1-f199-4fc7-9c6b-b5433e38e740/content> (дата звернення: 03.11.2024).

46. Пеняк Ю.С., Мосьпан О.Д. антикризове управління як засіб оптимізації дебіторської заборгованості. *Інфраструктура ринку*. Вип. № 29. 2019. С. 264 – 269. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/29_2019_ukr/42.pdf (дата звернення: 04.11.2024).

47. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства: Наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. № 14 Дата оновлення: 26.10.2010 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06#Text> (дата звернення: 07.11.2024).

48. Савченко А.М., Коротаєва І.Р. Аналіз кредиторської заборгованості на прикладі підприємства ПАТ «Монделіс Україна». *Modern Economics*. Вип. № 18. 2019. С. 174 – 180. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/18-2019/savchenko.pdf> (дата звернення: 08.11.2024).

49. Ступницька Т.М., Маркова Т.Д., Бамбуляк І.М., Кулік Н.М. Кредиторська заборгованість підприємства: оцінка та механізми управління. *Економіка харчової промисловості*. 2019. Т. 10, вип. № 4. С. 66 – 78. URL: <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/download/1134/1201> (дата звернення: 08.11.2024).

50. Сабліна Н.В. Моделювання процесу управління заборгованістю в системі адміністрування фінансової діяльності підприємства. *Економічні науки*. 2022. Вип. № 2. С. 49 – 56. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/27939/1/document.pdf> (дата звернення: 10.11.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1 – Характеристика видів зобов'язань за ознаками

№ з/п	Види зобов'язань за ознаками		Характеристика
1	2	3	4
1	За складністю	Прості	Зобов'язання з чіткими умовами виконання, мінімальним ризиком, невеликою кількістю учасників і легкою юридичною структурою.
		Складні	Зобов'язання, що потребують багатоетапного виконання, включають численних учасників або залежать від додаткових умов чи зовнішніх факторів.
2	За визначеністю	Обмежені в часі	Зобов'язання, які мають чітко визначений строк виконання.
		Безстрокові	Зобов'язання без конкретного строку виконання. Виконуються на вимогу однієї зі сторін, коли інша має виконати зобов'язання у розумний строк після отримання вимоги.
3	За забезпеченістю виконання завдань	Забезпечені	Зобов'язання, виконання яких гарантується додатковими заходами, такими як застава, порука, гарантія чи завдаток.
		Незабезпечені	Зобов'язання, які не мають додаткових гарантій виконання (застави, поруки тощо).
4	За способом погашення	Монетарні	Фінансові зобов'язання, які виражаються в грошовій одиниці. Це можуть бути боргові зобов'язання, кредити, позики чи інші фінансові зобов'язання, які повинні бути погашені в грошовій формі.
		Немонетарні	Зобов'язання, що вимагають поставити товари чи надати послуги у визначеній кількості і якості.
5	За часом виникнення	Теперішні	Фінансові зобов'язання, які мають бути погашені або виконані протягом одного року або операційного циклу (в залежності від того, що триває довше).
		Майбутні	Фінансові зобов'язання, виконання яких або погашення яких планується після одного року або операційного циклу.
6	За можливістю оцінки	Фактичні	Зобов'язання, які вже виникли і є підтвердженими певними фактами або подіями.

Продовження таблиці А.1

1	2	3	4
		Оціночні	Зобов'язання, сума яких визначається за допомогою оцінки або прогнозу.
		Умовні	Зобов'язання, які можуть виникнути в майбутньому залежно від реалізації певних подій або умов.
7	Залежно від підстави виникнення зобов'язання	Договірні	Зобов'язання, що виникають на основі укладених договорів між сторонами.
		Позадоговірні	Зобов'язання, що виникають поза межами формальних договорів, тобто не за результатами укладення угод між сторонами.

Джерело: розроблено автором за даними [6, с. 49]

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ"

НАКАЗ № 1/23

Про облікову політику підприємства

м. Ужгород

"01" січня 2023 р.

На виконання Закону України від 16.07.99 р. №996-XIV "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні", Положень (стандартів) бухгалтерського обліку

НАКАЗУЮ:

1. Загальні положення

1.1. При веденні бухгалтерського обліку та складанні фінансової звітності застосовувати національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені Міністерством фінансів України.

2. Запаси

2.1. Застосовувати при вибутті запасів метод середньозваженої собівартості для оцінки їх вибуття.

Визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів проводити на дату операції.

2.2. Вести облік транспортно-заготівельних витрат на окремому субрахунку зі списанням при вибутті запасів із застосуванням середнього відсотка.

2.3. Одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування.

3. Необоротні активи

3.1. Застосовувати при нарахуванні амортизації основних засобів методи амортизації, строк корисного використання та ліквідаційну вартість, установлені і затверджені наказом по підприємству.

3.2. Застосовувати для малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів такий метод амортизації: в першому місяці використання об'єкта 100 відсотків його вартості.

Для інших необоротних матеріальних активів застосовувати прямолінійний метод амортизації.

3.3. Застосовувати прямолінійний метод амортизації нематеріальних активів.

3.4. До складу малоцінних необоротних матеріальних активів включати матеріальні активи з очікуваним строком корисного використання (експлуатації) понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік) вартістю не більше 20000,00 гривень.

3.5. Підприємство може переоцінювати об'єкт основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу.

При вибутті об'єктів основних засобів, які раніше були переоцінені, перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів одразу включається до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу у дооцінках.

3.6. Первісне визнання необоротних активів та групи вибуття як утримуваних для продажу проводиться на дату, коли щодо активів, групи вибуття задовольняються умови, наведені в пункті 1 р. II ПСБО 27.

3.7. За наявності ознак, за яких об'єкт основних засобів може бути віднесеним і до операційної нерухомості, і до інвестиційної нерухомості, підприємство використовує натуральний критерій. Якщо більша частина (понад 50%) площі використовується як інвестиційна нерухомість, то такий об'єкт основних засобів обліковується як інвестиційна нерухомість. Якщо результат розрахунку становить менше або дорівнює 50%, такий об'єкт основних засобів обліковуємо як операційну нерухомість.

4. Резерви і забезпечення

4.1. Підприємство нараховує резерв сумнівних боргів.

4.2. Стосовно забезпечень різних видів прийняти наступні рішення.

Величина резерву сумнівних боргів визначається із застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості (прямий метод).

Підприємство створює забезпечення на оплату відпусток працівникам підприємства.

Підприємство створює забезпечення на виконання гарантійних зобов'язань.

Забезпечення на виконання гарантійних зобов'язань створюється у розмірі 2 % доходу від реалізації продукції.

Підприємство не створює забезпечення на реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності.

Підприємство створює забезпечення на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів.

Підприємство створює забезпечення на передбачену законодавством рекультивацію (відновлення) порушених земель.

5. Доходи і витрати

5.1. Оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг проводиться шляхом визначення питомої ваги обсягу послуг, наданих на певну дату, в загальному обсязі послуг, які мають бути надані.

5.2. Підприємство використовує тільки рахунки класу 9 "Витрати діяльності".

5.3. Ступінь завершеності робіт за будівельним контрактом визнається методом співвідношення обсягу заведеної частини робіт і їх загального обсягу за будівельним контрактом у натуральному вимірі.

5.4. Стосовно переліку і складу змінних і постійних загальновиробничих витрат, бази їх розподілу прийняти наступні рішення.

Вважати всі загальновиробничі витрати постійними.

Загальновиробничі витрати розподіляють з використанням такої бази розподілу: прямі матеріальні витрати, що включаються до виробничої собівартості продукції.

5.5. Стосовно переліку і складу статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) прийняти наступні рішення.

Затвердити перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) згідно з додатком №1 до цього наказу.

6. Інші положення

6.1. Встановити такі кількісні критерії суттєвості інформації:

- для інформації про господарські операції та події, пов'язані із змінами у складі (рухом) активів, зобов'язань, власного капіталу — у розмірі до 3% вартості всіх активів, усіх зобов'язань і власного капіталу відповідно;
- для окремих видів доходів і витрат — 2% чистого прибутку (збитку) підприємства;
- для визначення подібності активів — 5 % справедливої вартості об'єктів обміну;
- для статей Балансу — 5 % суми підсумку Балансу;
- для статей Звіту про фінансові результати — 5 % суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

6.2. Стосовно підходів до класифікації пов'язаних сторін прийняти наступні рішення.

Затвердити перелік пов'язаних осіб підприємства згідно з додатком №2 до цього наказу. Оцінка активів або зобов'язань в операціях пов'язаних сторін здійснюється методом балансової вартості.

6.3. Стосовно періодичності та об'єктів проведення інвентаризації прийняти наступні рішення.

Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності проводити щорічно інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до діючого Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого Міністерством фінансів України.

6.4. Підприємство подає пакет звітності, передбачений Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність".

6.5. Філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи підприємства не складають окремих балансів.

6.6. Курсові різниці на дату здійснення господарської операції визначають у межах здійсненої операції.

6.7. Операції з безготівкових розрахунків в іноземній валюті відображати у валюті звітності із застосуванням валютного курсу на початок дня, дати здійснення операції (дати визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат).

6.8. Включати до складу витрат у день настання події:

- суми ПДВ, не підтверджені зареєстрованими постачальниками податковими накладними, після спливу 1095 днів з дати складання податкової накладної;
- компенсуючі податкові зобов'язання з ПДВ за товарами / послугами, первісно придбаними для оподатковуваних операцій, при подальшому використанні в негосподарській/пільговій діяльності.

Директор

Д. М. Левченко

Головний бухгалтер

Д. М. Левченко

Договір поставки № 3

м. Радехів

20 серпня 2024 року

Фізична особа-підприсмець **ЛЯЩУК ВЛАДИСЛАВ ЮРІЙОВИЧ**, надалі «Постачальник», що діє від власного імені як суб'єкт господарювання, зареєстрований у встановленому чинним законодавством України порядку, з однієї сторони, та

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», надалі «Покупець», в особі директора **ЛЕВЧЕНКО ДМИТРА МИХАЙЛОВИЧА**, який діє на підставі Статуту, з іншої сторони, уклали даний договір поставки (надалі Договір) про наступне:

1. Предмет договору

1.1. Постачальник зобов'язується поставити та передати у власність Покупця Товар, а Покупець зобов'язується прийняти Товар та оплатити його, на умовах, визначених цим Договором.

1.2. Під товаром у цьому Договорі вважаються паливні гранули.

1.3. Точне найменування (асортимент) Товару, його кількість та ціна Товару вказуються у первинних облікових документах. Сторони погодили вважати під первинним обліковим документом накладну або її різновиди - видаткова накладна, товаро-транспортна накладна (надалі – накладна), які являються невід'ємною частиною даного Договору з дати підписання їх уповноваженими представниками Сторін та вважаються Сторонами Специфікаціями в розумінні ч.2 ст.266 Господарського кодексу України. Загальна вартість Товару визначається як сума вартостей Товару за всіма накладними, складеними у період дії даного договору та підписаними уповноваженими представниками Сторін.

1.4. За даним Договором Товар, що передається, вільний від прав третіх осіб, не вилучений із обігу, не знаходиться в заставі або під арештом.

2. Умови поставки

2.1. Поставка Товару здійснюється за наступною процедурою.

2.1.1. Поставка Товару виконується окремими партіями. На кожну партію Товару Покупець зобов'язаний надати Постачальнику заявку (по факсу, електронній пошті або у телефонному режимі) із зазначенням кількості та розгорнутої номенклатури Товару.

2.1.2. Постачальник протягом одного робочого дня розглядає можливість поставки Товару у відповідності до зазначених у заявці даних та надсилає Покупцеві погодження на заявку (по факсу, електронній пошті або у телефонному режимі), у якому зазначає: можливі асортимент Товару, його кількість, вартість, адресу, умови та термін поставки, або відмову від виконання заявки.

2.1.3. Покупець, після отримання погодження заявки від Постачальника, протягом одного робочого дня узгоджує запропоновані Постачальником асортимент Товару, його кількість, вартість, адресу, умови та термін поставки (по факсу, електронній пошті або у телефонному режимі) або відкликає заявку у випадку, якщо його не задовольняють пропозиції Постачальника.

2.1.4. У відповідності до остаточно узгодженої сторонами заявки Постачальник формує видаткову накладну (товаро-транспортну накладну), податкову накладну та документи, які підтверджують якість Товару (надалі – товаросупроводжувальні документи).

2.1.5. Умови поставки – (FCA/EXW – склад Постачальника, правил «ІНКОТЕРМС 2010», в редакції 2010 р. за адресою: Львівська область, Радехівський район, с. Полове, вул. Дубрівка, 12) або інші умови обумовлені Сторонами.

3. Передача-приймання Товару

3.1. Обов'язки Постачальника по передачі Товару вважається виконаними в момент передачі Товару представнику Покупця або перевізника, що підтверджується підписанням видаткової накладної (товаро-транспортної накладної).

3.2. Приймання Товару за асортиментом, кількістю та якістю відбувається згідно з товаросупроводжувальними документами у момент одержання Товару від Постачальника відповідно до умов, визначених у п.2.1.5 Договору.

3.3. У випадку виявлення Покупцем під час приймання Товару розбіжностей (невідповідності) за кількістю, асортиментом, комплектністю, тарою та упаковкою, а також пошкодження упаковки (явних недоліків) Товару, Покупець зобов'язаний скласти Акт розбіжностей, який підписується обома сторонами. Складання та підписання Акту розбіжностей не звільняє Покупця від підписання накладної, у якій робиться відмітка про складання Акту розбіжностей.

Постачальник протягом 10-ти наступних днів після складання Акту розбіжностей зобов'язаний відкоригувати накладну відповідно до фактичних результатів приймання Товару за кількістю, асортиментом, комплектністю шляхом оформлення додаткової накладної щодо надлишкового поставленого Товару, або документів на повернення Товару щодо недостач та встановлених недоліків.

4. Перехід права власності

4.1. Право власності на поставлений товар переходить до Покупця в момент передачі Товару відповідно до умов, визначених у п.2.1.5 Договору, що підтверджується підписанням видаткової накладної (товаро-транспортної накладної).

4.2. Ризик випадкової загибелі або пошкодження Товару, переходить до Покупця з моменту передачі Товару відповідно до умов, визначених у п.2.1.5 Договору, що підтверджується підписанням видаткової накладної (товаро-транспортної накладної).

5. Вимога до якості товару

5.1. Постачальник зобов'язаний передати Покупцю товар, якість якого повинна відповідати вимогам нормативної документації, або іншим документам відповідно до чинного законодавства України.

6. Ціна та порядок оплати

6.1. Вартість Товару узгоджується сторонами під час оформлення заявки й вказується в видатковій накладній та рахунку-фактурі.

6.2. Покупець зобов'язаний сплатити за Товар на умовах передоплати в готівковій формі або безготівковою формі шляхом перерахування грошових коштів на банківський рахунок Постачальника в українській національній валюті. Конкретні умови оплати відображаються в рахунку на оплату товару.

6.3. Датою оплати вважається дата надходження коштів на банківський рахунок Постачальника або дата здійснення іншої компенсації вартості Товару.

6.4. У разі зміни узгодженої ціни на Товар, Постачальник повідомляє Покупця про зміну цін не менше ніж за 5 днів до настання періоду поставки.

6.5. Ціна Товару, яка остаточно узгоджена відповідно до видаткової накладної (товаро-транспортної накладної) подальшій зміні не підлягає.

6.6. Сторони мають право додатково погодити зміну суми компенсації вартості Товару шляхом підписання додаткової угоди до даного Договору.

7. Відповідальність сторін

7.1. Сторони несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов договору згідно чинного законодавства України.

7.2. Сплата неустойки не звільняє сторони від виконання основного зобов'язання.

8. Вирішення спорів

8.1. Всі суперечності, пов'язані з виконанням Договору, Сторони вирішують шляхом переговорів. Якщо Сторонам не вдалося урегулювати спірне питання шляхом переговорів, спори вирішуються у судовому порядку відповідно до чинного законодавства України.

9. Форс-мажор

9.1. Сторони звільняються від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань по даному Договору, якщо це невиконання виявилось наслідком обставин непереборної сили (форс-мажору), які Сторона не може передбачити або запобігти (пожежа, затоплення, бастування, терористичний акт та інші обставини, які знаходяться поза контролем Сторін та перешкоджають виконанню зобов'язань по даному Договору), які з'явилися під час виконання даного Договору.

9.2. У випадку настання обставин, передбачених п. 9.1. даного Договору, строк виконання Стороною своїх зобов'язань по даному Договору переноситься відповідно часу, протягом якого діють ці обставини та їх наслідки. У випадку якщо такі обставини настали і діють більш ніж 6 (шість) місяців, будь-яка зі сторін має право у односторонньому порядку розірвати даний Договір.

9.3. Достатнім підтвердженням настання обставин, передбачених п. 9.1. даного Договору, є довідка Торгово-промислової палати регіону фактичного місцезнаходження відповідної Сторони або документ виданий іншим компетентним органом.

10. Заключні положення.

10.1. Даний Договір набуває чинності з моменту його підписання і діє до 31 грудня 2025 року. Якщо жодна із сторін Договору за 30 днів до закінчення строку дії цього Договору не повідомить іншу Сторону письмово про його припинення, Договір вважається пролонгованим до 31 грудня наступного календарного року на тих же умовах.

10.2. Після підписання даного Договору будь-які попередні заяви, переписка та інші узгодження з питань даного Договору втрачає юридичну силу.

10.3. Всі зміни і додатки до даного Договору дійсні в тому випадку, якщо вони вчинені у письмовій формі і підписані уповноваженими представниками з обох Сторін, і являються його невід'ємною частиною.

10.4. Сторона має право розірвати даний Договір, сповістивши про це іншу Сторону не менше, ніж за 30 (тридцять) календарних днів до строку, що передбачає розірвання.

10.5. Сторони взяли на себе зобов'язання, що текст даного Договору та будь-яка інформація, пов'язана з виконанням даного Договору, є конфіденційною і не може бути передана Стороною третім особам без попередньої письмової згоди іншої Сторони, крім випадків, що передбачені діючим законодавством України.

10.6. Строк дії конфіденційності за цим Договором складається з терміну дії даного Договору та наступних 3 (трьох) років.

10.7. Сторона не має права передавати свої права та обов'язки за даним Договором третім особам, без письмового погодження на це іншої Сторони.

10.8. У випадках, не передбачених умовами даного Договору сторони керуються чинним законодавством України.

10.9. Сторона при зміні будь-яких її реквізитів зобов'язана у письмовій формі повідомити іншу Сторону протягом 5 календарних днів після настання таких змін.

10.10. Даний Договір складено та підписано Сторонами у двох екземплярах, кожний із яких має однакову юридичну силу.

10.11. Договір та інші документи, пов'язані з його виконанням, передані засобами електронного зв'язку є дійсними до їх заміни на оригінал.

10.12. Одновременно з підписанням даного Договору Сторони надають одна одній вичерпну та достовірну інформацію про реєстраційні дані, статус платника податків, банківські реквізити та контактні дані.

10.13. Укладанням даного Договору Сторони, а також посадові особи, що його підписують, погоджуються на обробку власних персональних даних в межах виконання умов даного Договору, в розумінні Закону України «Про захист персональних даних», без права подальшої передачі персональних даних, крім випадків, передбачених Законом України «Про захист персональних даних».

11. Місцезнаходження, реквізити та підписи Сторін

ПОСТАЧАЛЬНИК:

Фізична особа-підприємець

ЛЯЩУК ВЛАДИСЛАВ ЮРІЙОВИЧ

Юридична адреса: 80100, ЛЬВІВСЬКА ОБЛ., МІСТО
ЧЕРВОНОГРАД, ВУЛИЦЯ Л.УКРАЇНКИ, БУД. 9

Код ЄДРПОУ 3499900179

Р/р ІВАН UA 903052990000026000001003601

в АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

Є платником єдиного податку

(Ставка – 5, Група – 3) Не є платником ПДВ

ПОКУПЕЦЬ:

ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ»

Юридична адреса: ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛ., МІСТО
УЖГОРОД ВУЛИЦЯ МИНАЙСЬКА БУД. 14 "Б"

Почтова адреса: ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛ., МІСТО
УЖГОРОД ВУЛИЦЯ МИНАЙСЬКА БУД. 14 "Б"

Код ЄДРПОУ 39936360

ІПН 399363607015

Р/р UA573808050000000026000775399

в АТ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК»

Є платником податку на прибуток на загальній
системі оподаткування

Email: supply@ukrainecdc.com

ФОП ЛЯЩУК В.Ю.

Владислав ЛЯЩУК

Директор ТОВ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ»

Дмитро ЛЕВЧЕНКО

Постачальник ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ЛОГІСТИЧНА КОМПАНІЯ
ЄДРПОУ 36354480, тел. 0322444423
Р/р UA393006580000026006023100369 в АТ "ПІРЕУС БАНК МКБ", КИЇВ
ІПН 363544813168, номер свідоцтва 100257872

Одержувач Адреса 81500, Львівська обл., м. Городок, вул. Львівська, 659 А
Товариство з обмеженою відповідальністю "ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ"
тел. 0502289770; +380661000203

Платник той самий

Умова продажу Безготівковий розрахунок

Підстава Підстава не вказана

Рахунок-фактура № ЗР-0006859
від 31 Липня 2024 р.

№	Товар	Од.	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ	Сума з ПДВ
1	Приймання, перебування та відправлення транспортних засобів	послуга	1,000	4166,67	4166,67	5000,000
Разом:					4166,67	5000,00

Всього на суму:
П'ять тисяч гривень 00 копійок
ПДВ: 833.33 грн

Виписав(ла): _____

Зразок заповнення платіжного доручення			
Одержувач	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "УЖНЕТ"		
Код	39003936	КРЕДИТ рах. N	
Банк одержувача		UA693052990000026001033605645	
ПриватБанк	Код банку	305299	

Рахунок на оплату № 1318 від 02 вересня 2024 р.

Постачальник: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "УЖНЕТ"**
П/р UA693052990000026001033605645, Банк ПриватБанк, МФО 305299
Україна, 88000, м.Ужгород, вул.Швабська, буд. № 68, оф. 306,
тел.: 0995548000, uzhnnet2016@gmail.com,
код за ЄДРПОУ 39003936

Покупець: **ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ,ТОВ**

Договір: 435 від 22.11.2022

№	Код	Товари (роботи, послуги)	Кіл-сть	Од.	Ціна	Сума
1	00-00000292	Інтернет-послуги - вересень 2024р.	2	грн	800,00	1 600,00
2	00-00000124	Підтримка публічної IP адреси	2	грн	60,00	120,00

Всього: 1 720,00

Всього найменувань 2, на суму 1 720,00 грн.
Одна тисяча сімсот двадцять гривень 00 копійок

Виписав(ла): _____

Рахунок дійсний до сплати до 07.09.2024

Документ підписано у сервісі Вчасно (початок)
Очет на оплату № 1318 от 02.09.2024.pdf

Документ підписано у сервісі Вчасно (продовження)
Счет на оплату № 1318 от 02.09.2024.pdf

Документ відправлено: 17:28 04.09.2024
Документ отримано: 09:21 05.09.2024

Відправник документу

Електронний підпис
17:28 04.09.2024
ЄДРПОУ/ІПН: 39003936
Юр. назва: ТОВ УЖНЕТ
ДИРЕКТОР: БЕРЦИК РОБЕРТ ВІКТОРОВИЧ
Час перевірки КЕП/ЕЦП: 17:28 04.09.2024
Статус перевірки сертифікату: Сертифікат діє
Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000C99FD005FAFFE04
Тип підпису: удосконалений

Отримувач документу

Електронний підпис
09:25 05.09.2024
ЄДРПОУ/ІПН: 39936360
Юр. назва: ТОВ ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ
ДИРЕКТОР: ЛЕВЧЕНКО ДМИТРО МИХАЙЛОВИЧ
Час перевірки КЕП/ЕЦП: 09:25 05.09.2024
Статус перевірки сертифікату: Сертифікат діє
Серійний номер: 248197DDFAB977E504000000FFB51F01EB006B04
Тип підпису: удосконалений

SELLER: UDC TRADING LLC

88000, Ukraine, Uzhhorod, Minayska street, office 14b
BANK OF BENEFICIARY: Raiffeisen Bank Joint Stock Company, Leskova street.9, KYIV
01011, Ukraine
SWIFT CODE: AVALUAUK
IBAN: UA193808050000000026002749839
Tel: +380661000203

BUYER: TJ-Traepiller A/S

St Werkstrasse 8, 24955 Harrislee

Payment Reference: contract No.17, invoice No.123

Terms of delivery: FCA Rivne

Delivery address: Gewerbepark 28. 24983 Handewitt., Germany

Customs details: Grenze E30, A12, DE-15208 Frankfurt/Oder, Germany

Ref. No.:

INVOICE No. 123**DATE: 09.08.2024**

No	Goods	Unit	Quantity	Price, €	Total, €
1	Wood pellets 6 mm in 15 kg packs (24 pallets in truck) Pallet - 65 bags - 975 kg Weight Netto: 23,4 t Brutto: 23,72 t	ton	23,400	139,00	3252,60
TOTAL:					3252,60

D. Levchenko

PAYMENT ACCORDING TO THIS DOCUMENT IS THE CONFIRMATION THAT PARTIES HAVE NO CLAIMS TO EACH OTHER AND HAVE NO INTENTION TO SUBMIT ANY CLAIMS.

THE EXPORTER OF THE PRODUCTS COVERED BY THIS DOCUMENT DECLARES THAT, EXCEPT WHERE OTHERWISE CLEARLY INDICATED, THESE PRODUCTS ARE OF (UA) UKRAINE PREFERENTIAL ORIGIN.

Видаткова накладна № 60 від 06 вересня 2024 р.

Постачальник: **ФОП Лящук Владислав Юрійович**
п/р UA903052990000026000001003601 у банку АТ КБ "ПРИВАТБАНК",
тел.: +380324947972,
код за ДРФО 3499900179

Покупець: **ТЗОВ "ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ",**

Договір: **Договір поставки**

Склад: **основний склад**

№	Товар	Кіл-сть	Од.	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Паливні гранули	23,1	т.	5 500,00	127 050,00

Всього: **127 050,00**
Сума ПДВ: **0,00**
Всього із ПДВ: **127 050,00**

Всього найменувань 1, на суму 127 050,00 грн.
Сто двадцять сім тисяч п'ятдесят гривень 00 копійок
У т.ч. ПДВ: Нуль гривень 00 копійок

Від постачальника*

Отримав(ла)

* Відповідальний за здійснення господарської операції і
правильність її оформлення

За довіреністю № від

Додаток 7
до Правил перевезень вантажів автомобільним
транспорт в Україні
(пункт 11.1 глави 11)

ТОВАРНО-ТРАНСПОРТНА НАКЛАДНА
№ Р40 "12" червня 2024 року

Форма N 1-ТН

Автомобіль DAF XF460FT AC1476EK (марка, модель, тип, реєстраційний номер) Причіп/напівпричіп SCHMITZ AC7643XF (марка, модель, тип, реєстраційний номер) Вид перевезень автомобільний

Автомобільний перевізник ТЗОВ"ІНВЕСТ ПРАЙД" (найменування / П. І. Б.) Водій Мамчур Олександр Сергійович, посв. вод. ВКВ 029367 (П. І. Б., номер посвідчення водія)

Замовник ТЗОВ"ЮДСІ ТРЕЙДІНГ" ЄДРПОУ 39936360 (найменування / П. І. Б.)

Вантажовідправник Фізична особа підприємця Ляшук Вікторія Юріївна, п/р UA57305299000026000021004334 у банку АТ КБ"ПРИВАТБАНК", код за ЄДРПОУ 3504606665 (повне найменування, місцезнаходження / П. І. Б., місце проживання)

Вантажоодержувач ТЗОВ"ЮДСІ ТРЕЙДІНГ" ПІН 399363607015, 88000, Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Минайська, будинок № 146, код за ЄДРПОУ 39936360 (повне найменування, місцезнаходження / П. І. Б., місце проживання)

Пункт навантаження с. Полове, Львівська обл., Червоноградський р-н., вул. Дубрівка, 12 (місцезнаходження) Пункт розвантаження м. Ковель (місцезнаходження)

кількість місць двадцять два (словами), масою брутто, т (словами), отримав водій/експедитор Мамчур Олександр Сергійович (П. І. Б., посада, підпис)

Усього відпущено на загальну суму Дев'яносто дев'ять тисяч чотириста тридцять гривень 80 копійок (словами, з урахуванням ПДВ), у тому числі ПДВ грн

Супровідні документи на вантаж Накладна 0000-000040 від 12.06.2024

Handwritten signature

ВІДОМОСТІ ПРО ВАНТАЖ

з/п	Найменування вантажу (номер контейнера), у разі перевезення небезпечних вантажів: клас небезпечних речовин, до якого віднесено вантаж	Одиниця виміру	Кількість місць	Ціна без ПДВ за одиницю, грн	Загальна сума з ПДВ, грн	Вид пакування	Документи з вантажем	Маса брутто, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Паливні гранули	т	22,690	4 382,14	99 430,80	т		
Усього:			22,690		99 430,80			

Здав (відповідальна особа вантажовідправника)
Ляшук Вікторія Юріївна
(П. І. Б., посада, підпис)

Прийняв (відповідальна особа вантажоодержувача)
(П. І. Б., посада, підпис)

ВІДОМОСТІ ПРО ПАРАМЕТРИ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ

Транспорт	Він-код	Рік випуску	Габарити автомобіля			Вага автомобіля		Підпис відповідальної особи
			Довжина, мм	Ширина, мм	Висота, мм	Без вантажу	З вантажем	
	10	11	12	13	14	15	16	17
Тягач	XLRTEN4300G084304	2 015				8 617	38 193	
Причіп	WSM00000003251122	2 016				6 886		

ВАНТАЖНО-РОЗВАНТАЖУВАЛЬНІ ОПЕРАЦІЇ

Операція	Маса брутто, т	Час (год. хв.)			Підпис відповідальної особи
		прибуття	вибуття	простою	
18	19	20	21	22	23
Навантаження					
Розвантаження					

Handwritten signature

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ЛОГІСТИЧНА
КОМПАНІЯ "ЗАХІД РЕСУРС"

МАЗУРОК Р. Р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Товариства з обмеженою відповідальністю "ЮДІСІ
ТРЕЙДІНГ"

Левченко Д. У.

АКТ № ЗР-0021882
здачі-прийняття робіт (надання послуг)

Ми, представники Замовника Товариство з обмеженою відповідальністю "ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ", з одного боку, та представник Виконавця ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ЛОГІСТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗАХІД РЕСУРС", з іншого боку, склали цей акт про те, що Виконавцем були проведені такі роботи (надані такі послуги) за договором № - від 12.12.23 та за рахунком № ЗР-0006859 від 31.07.24:

- Приймання, перебування та відправлення

- 1 послуга 4'166.67 грн (без ПДВ)

Загальна вартість робіт (послуг) без ПДВ 4'166.67 грн (Чотири тисячі сто шістдесят шість гривень 67 копійок),
ПДВ 20 % - 833.33 грн, Загальна вартість робіт (послуг) з ПДВ 5'000.00 грн (П'ять тисяч гривень 00 копійок)
Сторони претензій одна до одної не мають.

Місце складання: м. Городок, Львівська обл.

Від Виконавця:

Генеральний директор МАЗУРОК Р. Р.
* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ЛОГІСТИЧНА КОМПАНІЯ
"ЗАХІД РЕСУРС"
ЄДРПОУ 36354480 тел 0322444423
Р/р UA393006580000026006023100369 в АТ
"ПІРЕУС БАНК МКБ", КИЇВ
ІПН 363544813168, номер свідоцтва 100257872
Є платником податку на прибуток на загальних
підставах
Адреса 81500, Львівська обл., Городецький р-н,
м.Городок, вул. Львівська, 659А

Від Замовника:

31 Липня 2024 р.
Товариство з обмеженою відповідальністю "ЮДІСІ
ТРЕЙДІНГ"
ЄДРПОУ 39936360 тел 0502289770; +380661000203
ІПН 399363607015, номер свідоцтва
Адреса 88000, Закарпатська обл., м.Ужгород,
вул.Швабська, буд.68, офіс 305

Сформовано 18.11.2024 о 09:03
з використанням системи дистанційного обслуговування

АТ "Райффайзен Банк"
код банку 380805

Назва клієнта:ТОВ "ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ"

Виписка за рахунком:UA57 3808 0500 0000 0026 0007 7539 9

Період:з 15.10.2024 по 15.10.2024

Код за ЄДРПОУ/ІПН:39936360

Валюта рахунку:UAH

Дата попередньої операції:14.10.2024

Вхідний залишок: 7 019,03

Номер документа	Дата операції	Реквізити кореспондента		Призначення платежу	Витрати (дебет)	Надходження (кредит)
		Номер рахунку	ЄДРПОУ/ІПН Найменування			
800	15.10.2024 11:57	UA91 3808 0500 0000 0002 9091 5868 1	39936360 ТОВ "ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ"	Заробітна плата ТОВ ЮДІСІ-ТРЕЙДІНГ за жовтень 2024 р. Податки сплачено в повному обсязі	47 500,00	
803	15.10.2024 11:45	UA55 8999 9803 1308 0063 0000 0700 1	37975895 ГУК у Зак. обл/Ужгородська тт/11011000	101;*;101;39936360;Сплата Ві йськового збору із зарплати за жовтень 2024 року;;	1 685,39	
802	15.10.2024 11:45	UA45 8999 9803 3313 9340 0000 0749 3	37975895 ГУК у Зак. обл/Ужгородська тт/110101	101;*;101;39936360;Сплата ПДФО із заробітної плати за жовтень 2024 року;;	20 230,12	
801	15.10.2024 11:45	UA32 8999 9800 0035 5609 2010 2071 6	44106694 Головне управління ДПС у Закарпатській	101;*;101;39936360; Сплата ЄСВ з заробітної плати за жовтень 2024 року;;	23 798,66	
00000299854857	15.10.2024 11:33	0636UAH/B202/0005 Код банку: 380805	14305909 АТ "Райффайзен Банк"	Перерахування еквіваленту в гривні від продажу іноземної валюти 2306,32EUR за курсом 44.900000 за вирахуванням суми комісії 311,06 грн. згідно з заявою 94 від 2024-10-15		103 242,71

Обороти за період з 15.10.2024 по 15.10.202493 214,17103 242,71

Вихідний залишок: 17 047,57

Директор департаменту
операційного сервісу
АТ "Райффайзен Банк"

Акт звірення

взаємних розрахунків за період: 1 півріччя 2022 р.
між ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕНЕСАНС ВК"
і ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ»

Ми, що нижче підписалися, _____ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕНЕСАНС ВК"
_____, з одного боку, і _____ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ»
_____, з іншого боку, склали даний акт звірення у тому, що стан взаємних розрахунків за даними обліку наступний:

За даними ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕНЕСАНС ВК", грн				За даними ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ», грн			
Дата	Документ	Дебет	Кредит	Дата	Документ	Дебет	Кредит
Сальдо початкове		4 100,00		Сальдо початкове			4 100,00
03.01.22	Реалізація товарів і послуг № 1	147 840,00					
03.01.22	Реалізація товарів і послуг № 2	149 688,00					
06.01.22	Платіжне доручення вхідне (24 від 06.01.2022)		200 000,00				
14.01.22	Реалізація товарів і послуг № 5	147 840,00					
18.01.22	Платіжне доручення вхідне (2433 від 18.01.2022)		149 688,00				
18.01.22	Платіжне доручення вхідне (2432 від 18.01.2022)		147 840,00				
21.01.22	Платіжне доручення вхідне (71 від 21.01.2022)		459 960,00				
25.01.22	Реалізація товарів і послуг № 10	150 420,00					
28.01.22	Реалізація товарів і послуг № 11	154 770,00					
03.02.22	Реалізація товарів і послуг № 13	154 770,00					
03.02.22	Реалізація товарів і послуг № 14	159 390,00					
07.02.22	Реалізація товарів і послуг № 16	159 390,00					
	Платіжне доручення вхідне (167 від 08.02.2022)		159 390,00				
11.02.22	Реалізація товарів і послуг № 17	144 900,00					
15.02.22	Платіжне доручення вхідне (156 від 15.02.2022)		144 900,00				
16.02.22	Реалізація товарів і послуг № 18	144 900,00					
18.02.22	Платіжне доручення вхідне (2448 від 18.02.2022)		144 900,00				
25.02.22	Платіжне доручення вхідне (111112969 від 25.02.2022)		111 329,90				
06.04.22	Платіжне доручення вхідне (260 від 06.04.2022)		130 200,00				
06.04.22	Реалізація товарів і послуг № 21	136 710,00					
06.04.22	Реалізація товарів і послуг № 22	136 710,00					
08.04.22	Платіжне доручення вхідне (270 від 08.04.2022)		120 000,00				
18.04.22	Платіжне доручення вхідне (304 від 18.04.2022)		23 219,74				
16.05.22	Платіжне доручення вхідне (111113029 від 16.05.2022)		131 670,00				
06.06.22	Платіжне доручення вхідне (449 від 06.06.2022)		149 500,00				
06.06.22	Реалізація товарів і послуг № 26	131 670,00					
10.06.22	Реалізація товарів і послуг № 27	143 325,00					
22.06.22	Платіжне доручення вхідне (495 від 22.06.2022)		184 800,00				
22.06.22	Реалізація товарів і послуг № 29	184 800,00					
Обороти за період		2 247 123,00	2 257 397,64	Обороти за період			
Сальдо кінцеве			6 174,64	Сальдо кінцеве			

За даними ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕНЕСАНС ВК"
на 30.06.2022 заборгованість на користь ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ» в сумі 6 174,64 грн

Від ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕНЕСАНС ВК"

М.П.

Від ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ»

М.П.

ТОВАРИСТВО З
ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ"

Оборотно-сальдова відомість по рахунку: 631
Замовлення; Контрагенти:Лящук В.Ю.ФОП
за 9 Місяців 2024 р.

Субkonto	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Договор ДГ-00061 (05.06.19)			68,495.90	63,695.30	4,800.60	
Разом розгорнуте					4,800.60	
Кількість						
Разом			68,495.90	63,695.30	4,800.60	
Кількість						

Головний бухгалтер

15 Листопада 2024 р.

(підпис)

Додаток С

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку 25 "Спрощена фінансова звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство ТОВ "ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
		2024	01	01
Територія Ужгород	за ЄДРПОУ	39936360		
Організаційно- правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ	UA21100230010016545		
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників, осіб 11	за КВЕД	46.90		
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон 88000, Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Минайська, 146	0502289770			

1.Баланс на 31.12.2023 р.

Форма № 1- м		Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005	230.8	120.6
Основні засоби:	1010	208.3	262.9
первісна вартість	1011	424.7	596.3
знос	1012	(432.9)	(333.1)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	439	388.4
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	3365.8	2490.65
у тому числі готова продукція	1103	1.8	229.25
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2031.0	1255.75
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	897.3	603.55
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1637.5	995.1
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	191.9	23
Витрати майбутніх періодів	1170		328.1
Інші оборотні активи	1190	124.0	101.9
Усього за розділом II	1195	8247.4	5798.6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	8686.1	6182

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	500	500
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1241.9	1553.6
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	1741.9	2053.6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	2557.4	444.4
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	12.1	
товари, роботи, послуги	1615	1325.6	1133.5
розрахунками з бюджетом	1620	45.5	15.7
у тому числі з податку на прибуток	1621	45.5	15.7
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	3004.1	2534.9
Усього за розділом III	1695	6944.5	4128.4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	8686.1	6182

Додаток Т.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку 25 "Спрощена фінансова звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
ТОВ "ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ"	за ЄДРПОУ	2022 01 01
Територія <u>Ужгород</u>	за КАТОТТГ	39936360
Організаційно- правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності <u>Неспеціалізована оптова торгівля</u>	за КВЕД	46.90
Середня кількість працівників, осіб <u>10</u>		
Одиниця виміру: <u>тис. грн з одним десятковим знаком</u>		
Адреса, телефон <u>88000, Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Минайська, 146</u>	<u>0502289770</u>	

1.Баланс на **31.12.2021** р.

Форма № 1- м		Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005		114.8
Основні засоби:	1010	124.9	164.35
первісна вартість	1011	237.7	325
знос	1012	(112.9)	(160.7)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	124.9	279.1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	535.7	1948.9
у тому числі готова продукція	1103	5.8	176.9
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	591.8	916.1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	503.2	1163.3
у тому числі з податку на прибуток	1136	43.1	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1157.1	1262.8
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	91.6	209.4
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	51	72.4
Усього за розділом II	1195	2930.4	5572.8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	3055.2	5851.9

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	0.1	500
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	515.2	677.8
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	515.3	1177.8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	452.2	2582.9
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	86.3	51.65
товари, роботи, послуги	1615	1345.7	600.8
розрахунками з бюджетом	1620	0.2	4.8
у тому числі з податку на прибуток	1621		8.7
розрахунками зі страхування	1625		0.1
розрахунками з оплати праці	1630		33.5
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	655.65	1395.8
Усього за розділом III	1695	2539.95	4674.1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	3055.2	5851.9

Додаток Т.2

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку 25 "Спрощена фінансова звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
ТОВ "ЮДІСІ ТРЕЙДІНГ"	за ЄДРПОУ	2023	01	01
Територія <u>Ужгород</u>	за КАТОТТГ UA	39936360		
Організаційно- правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності <u>Неспеціалізована оптова торгівля</u>	за КВЕД	46.90		
Середня кількість працівників, осіб <u>11</u>				
Одиниця виміру: <u>тис. грн з одним десятковим знаком</u>				
Адреса, телефон <u>88000, Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Минайська, 146</u>	<u>0502289770</u>			

1.Баланс на 31.12.2022 р.

		Форма № 1- м	Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000			
первісна вартість	1001			
накопичена амортизація	1002	()	()	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	114.8	230.8	
Основні засоби:	1010	164.4	208.3	
первісна вартість	1011	325.0	424.7	
знос	1012	(160.7)	(212)	
Довгострокові біологічні активи	1020			
Довгострокові фінансові інвестиції	1030			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	279.1	439	
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	1948.9	3365.8	
у тому числі готова продукція	1103	176.9	1.8	
Поточні біологічні активи	1110			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	916.05	2031	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1163.3	897.4	
у тому числі з податку на прибуток	1136			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1262.8	1637.5	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	209.4	191.9	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Інші оборотні активи	1190	72.4	124	
Усього за розділом II	1195	5572.8	8247.4	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300	5851.9	17372.8	

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	500	500
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	677.8	1241.85
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	1177.8	1741.9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	2582.9	2557.4
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	51.7	12.1
товари, роботи, послуги	1615	600.8	1325.55
розрахунками з бюджетом	1620	9.45	45.5
у тому числі з податку на прибуток	1621	8.7	45
розрахунками зі страхування	1625	0.1	
розрахунками з оплати праці	1630	33.5	
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1395.8	3004.1
Усього за розділом III	1695	4674.1	6944.6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	5851.9	8686.4

2. Звіт про фінансові результати
за **2023** р.

Форма № 2- м		Код за ДКУД	1801007
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20442	29818.7
Інші операційні доходи	2120	361.8	1142.2
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	20803.8	30960.8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(17620.1)	(23542.9)
Інші операційні витрати	2180	(2706.4)	(6632.1)
Інші витрати	2270	(96.1)	(97.9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(20422.6)	(30272.9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	381.2	687.9
Податок на прибуток	2300	(68.6)	(123.9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	312.55	564.05

Керівник

ЛЕВЧЕНКО ДМИТРО МИХАЙЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

ЛЕВЧЕНКО ДМИТРО МИХАЙЛОВИЧ

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатора адміністративно- територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Редакційна колегія:

Бондар М.І. — д.е.н., професор, декан факультету обліку та податкового менеджменту КНЕУ імені Вадима Гетьмана;

Ловінська Л.Г. — д.е.н., професор, завідувач кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу КНЕУ імені Вадима Гетьмана;

Петрик О.А. — д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту КНЕУ імені Вадима Гетьмана;

Степаненко О.І. — к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу КНЕУ імені Вадима Гетьмана;

Федорченко О.Є. — секретар, к.е.н., доцент кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу КНЕУ імені Вадима Гетьмана.

Рекомендовано до видання

Науково-експертною радою КНЕУ імені Вадима Гетьмана Протокол № 5 від 23 травня 2024 року

Облік, аналіз, аудит, оподаткування та фінансовий моніторинг: сучасні концепції розвитку [Електронний ресурс]: зб. матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої 65-й річниці Факультету обліку та податкового менеджменту; 24 квітня 2024 р. – К.: КНЕУ, 2024. – 219 с.

ISBN 978-966-926-479-4

У збірнику подано тези доповідей учасників ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої 65-й річниці Факультету обліку та податкового менеджменту «Облік, аналіз, аудит, оподаткування та фінансовий моніторинг: сучасні концепції розвитку» (24 квітня 2024 року). У матеріалах викладено низку питань, присвячених визначенню та обґрунтуванню сучасних напрямів розвитку обліку, аналізу, аудиту, оподаткування та фінансового моніторингу в умовах реалізації концепції сталого розвитку.

За точність викладу матеріалу та достовірність фактів, прізвищ, цитат відповідальними є автори тез.

УДК 657(082)

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено*

З М І С Т

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ЗА НАПРЯМАМИ

Розділ 1. Актуальні проблеми розвитку теорії і практики бухгалтерського обліку та звітності.....	8
<i>Бабушак Ю. Я.</i>	Особливості побудови системи обліку розрахунків за податками підприємства 8
<i>Беренич М.М.</i>	Аналіз сучасних тенденцій, актуальних викликів та пошук ефективних стратегій управління кредиторською заборгованістю на підприємстві 10
<i>Блаженко Є.О.</i>	Особливості формування звіту про фінансові результати за національними та міжнародними стандартами 12
<i>Бондар Д.А.</i>	Класифікація, оцінка основних засобів, побудова системи їх обліку 14
<i>Борцайкіна О. А.</i>	Особливості обліку ремонтних робіт основних засобів під час воєнного стану 16
<i>Булкот М.М.</i>	Особливості обліку власного капіталу підприємства: проблематика та шляхи її вирішення 19
<i>Вовк А.С.</i>	Застосування класифікації рахунків в практиці обліку вітчизняних і зарубіжних підприємств 21
<i>Глухманюк І.Г.</i>	Фермерське господарства в умовах поствоєнного відновлення України 23
<i>Гоєнко К.І.</i>	Визначення класифікації та нормативно-правове забезпечення основних засобів 25
<i>Грабовська М.В.</i>	Вплив військових дій на ризики та умови кредитування ЄБРР в Україні 27
<i>Грицюк І.Г.</i>	Особливості відображення основних засобів в обліковій політиці підприємств 29
<i>Єрошкіна М.О.</i>	Класифікація та порядок визнання доходів підприємства 31
<i>Жепко К.О.</i>	Проблемні аспекти управління дебіторською заборгованістю на підприємствах в Україні: причини виникнення та шляхи вдосконалення 33
<i>Запорожець В.В.</i>	Облікова політика підприємства щодо виробничих запасів сільськогосподарського призначення 35
<i>Івко Є.Ю.</i>	Особливості обліку боргових цінних паперів 38
<i>Коваленко Є.Є.</i>	Роль бухгалтерів у підготовці інтегрованого звіту 40
<i>Коломісць А.В.</i>	Обліково-економічні підходи до трактування поняття "фінансові результати" 42
<i>Лисак Л.М.</i>	Інвентаризація основних засобів 44
<i>Литвинчук П.О.</i>	Проблеми та шляхи удосконалення обліку орендних операцій на вітчизняних підприємствах 46
<i>Лобанова П.М.</i>	Сутність резерву сумнівних боргів, особливості його створення та використання 49
<i>Льотка Я.І.</i>	Поняття та функції бухгалтерського обліку 51
<i>Макаренко А.В.</i>	Додатковий капітал: джерела формування та особливості обліку 53

ДОСЛІДЖЕННЯ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ НА ПІДПРИЄМСТВІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ, АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ, ТА ЕФЕКТИВНІ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ

Сучасна економіка ставить перед підприємствами ряд викликів, одним із яких є ефективне управління кредиторською заборгованістю. Підвищена увага до управління кредиторською заборгованістю обумовлена необхідністю адаптації до економічних та технологічних змін. Це є ключовим чинником щодо забезпечення стійкості підприємства та його конкурентоспроможності. У цьому контексті, необхідно приділити увагу ретельному вивченню актуальних викликів, тенденцій та ефективних стратегій управління кредиторською заборгованістю на підприємствах різних галузей та розмірів.

На фоні економічних трансформацій, які відбуваються, необхідно розглянути сучасний стан кредиторської заборгованості, з метою визначення її ролі у збереженні фінансової стабільності підприємства. За даними Державної служби статистики України, за 2022 рік частка поточної кредиторської заборгованості в структурі пасивів для мікропідприємств становила 30,00% або 855293,7 млн грн, в структурі малих підприємств значення склало – 14,60% або 638603,3 млн грн, в структурі середніх підприємств – 21,80% або 952149,5 млн грн, та в структурі великих підприємств – 44,10% або 1928803,3 млн грн [1]. Висока частка поточної кредиторської заборгованості у поточних зобов'язаннях підприємств означає їх більшу фінансову залежність від контрагентів, а також зростання боргів перед персоналом і бюджетом. Таким чином, цей показник демонструє, що кредиторська заборгованість є важливим елементом в структурі пасивів українських підприємств, тому необхідно розглянути, які існують виклики на даний момент.

На сьогодні, важливо узагальнити, перелік ризиків, що можуть виникати під час управління кредиторською заборгованістю, щоб у випадку їх появи підприємства мали шляхи вирішення та конкретний інструментарій для їх подолання. Якщо розглядати ситуацію в загальному, то можна стверджувати, що фіксується спотворена модель фінансування бізнесу в Україні. Причиною цьому є те, що частка поточної кредиторської заборгованості, яка включає інші поточні зобов'язання, в структурі пасивів сектора НФК в Україні перевищує відповідні показники у країнах ЄС. Інша проблема – збільшення геополітичних та глобальних економічних ризиків. Це, насамперед, пов'язано зі змінами валютних курсів, нестабільністю внутрішньополітичної ситуації. Це ставить перед підприємствами завдання не лише ефективно управляти зобов'язаннями, але також спонукає їх будувати стратегії для зменшення впливу зовнішніх та внутрішніх факторів. Негативний вплив на управління кредиторською заборгованістю можуть здійснювати наступні чинники:

- Неспроможність ефективно розпоряджатися отриманою виручкою.
- Незмога своєчасно стягнути борги з дебіторів, тому фіксуються касові розриви.
- Накопичення великої кількості надлишкових запасів.
- Неефективність маркетингової стратегії і як наслідок - надлишкова кількість готової продукції [2, с. 3].

Перераховані чинники є причиною збільшення кредиторської заборгованості, таким чином це призводить до зниження рівня фінансово-економічної безпеки підприємства.

Переглянувши можливі фактори, чинники та загальні проблеми, стає зрозуміло, що це впливає на ефективність управління кредиторською заборгованістю на підприємстві. Визначивши існуючі проблемні питання, необхідно перейти до шляхів їх вирішення, тобто здійснити пошук стратегій управління. Стратегічне управління – це реалізація концепції, де поєднуються цільовий та інтегральний підходи до діяльності підприємства, що спричиняє

формулювання цілей розвитку, порівняння їх із внутрішнім потенціалом суб'єкта господарювання та приведення у відповідність за рахунок розробки та реалізації стратегії [3, с. 3]. Стратегічне управління кредиторською заборгованістю – це систематичний та цілеспрямований підхід до керування відносинами з кредиторами з метою оптимізації фінансових ресурсів, забезпечення стійкості та підтримки фінансового здоров'я підприємства. Для того щоб розробити стратегію, необхідно віднайти оптимальні рішення для зниження ризиків в управлінні кредиторською заборгованістю. Заходи, що будуть ефективно підвищувати управління кредиторської заборгованості, включають:

1. Безперервний моніторинг стану кредиторської заборгованості в розрізі її видів та строків.
2. Оцінка причин росту та пролонгації терміну кредиторської заборгованості.
3. Безперервне стеження за оборотністю заборгованості з метою з'ясування причин, які уповільнюють оборотність.
4. Орієнтування на постійних довірених постачальників для зниження ризику вимагання дострокової оплати.

Таким чином, ефективне управління кредиторською заборгованістю належить до необхідних умов успішної діяльності, оскільки воно створює передумови для швидкого розвитку бізнесу і збільшення фінансових можливостей підприємства.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України. Дебіторська та кредиторська заборгованість підприємств за видами економічної діяльності з розподілом за кількістю найманих працівників за 2020-2022 роки. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm
2. Губарик О. М., Геркіял Н. Р. Проблемні аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління кредиторською заборгованістю в контексті фінансово-економічної безпеки підприємства. *Економіка та суспільство*. Вип. 54. 2023. С. 1 – 8. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2827/2749>
3. Дячков Д. В., Потапюк І. П., Капран І. В. Економічна безпека в системі стратегічного управління підприємством *Економіка та суспільство*. Вип. 24. 2021. С. 1 – 6. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/173/166>